IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, XXX
[…](2021) XXX draft

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni

MT MT

DAĦLA

1. Sabiex is-sussidji tal-Istat ma jitħallewx jagħmlu, jew jheddu li jagħmlu, distorsjoni fil-kompetizzjoni fis-suq intern u li tkun taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, l-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat") jistabbilixxi l-prinċipju li l-Għajnuna mill-Istat hija projbita. Madankollu, f'ċerti każi, tali għajnuna tista' tkun kumpatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikoli 107(2) u 107(3) tat-Trattat.

2. Dan il-Qafas jipprovdi gwida abbażi ta' valutazzjoni tal-kompatibbiltà li saret mill-Kummissjoni rigward l-għajnuna għall-promozzjoni tar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni ("RŻI") skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, miżura ta' għajnuna tista' tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern diment li jiġu ssodisfati żewġ kundizzjonijiet, waħda pożittiva u waħda negattiva. Il-kundizzjoni pożittiva tirrikjedi li l-għajnuna trid tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika. Il-kundizzjoni negattiva tirrikjedi li l-għajnuna ma tridx taffettwa l-kundizzjonijiet tal-kummerċ b'mod negattiv sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

3. Għalkemm huwa ġeneralment aċċettat li swieq kompetittivi għandhom it-tendenza li jwasslu għal riżultati effiċjenti f'termini ta' prezzijiet, produzzjoni u użu tar-riżorsi, fil-preżenza ta' fallimenti tas-suq[1], jista' jkun meħtieġ intervent mill-Istat biex jiffaċilita jew jinċentiva l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi li, fin-nuqqas ta' għajnuna, ma jiżviluppawx jew ma jiżviluppawx bl-istess pass jew bl-istess kundizzjonijiet u, b'hekk, jikkontribwixxi għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv. Fil-kuntest tar-RŻI, il-fallimenti tas-suq jistgħu jinħolqu pereżempju minħabba li l-atturi tas-suq ma jqisux neċessarjament, jew tal-inqas spontanjament, l-effetti pożittivi usa' għall-ekonomija Ewropea, jikkunsidraw il-kisba ta' riżultat ekonomiku pożittiv bħala riskjuż wisq, u għalhekk, fin-nuqqas ta' għajnuna mill-Istat, jinvolvu ruħhom f'livell ta' attivitajiet ta' RŻI li huwa baxx wisq mil-perspettiva tas-soċjetà. Bl-istess mod, fin-nuqqas ta' għajnuna mill-Istat, proġetti RŻI jistgħu jbatu minn aċċess insuffiċjenti għall-finanzi minħabba informazzjoni asimmetrika jew minn problemi ta' koordinazzjoni bejn id-ditti.

4. Għalhekk, l-għajnuna mill-Istat tista' tkun meħtieġa biex jiżdiedu r-RŻI f'sitwazzjoni fejn is-suq, waħdu, jonqos milli jagħti riżultat effiċjenti u b'hekk tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi. Il-Qafas tar-RŻI japplika għat-teknoloġiji, għall-industriji u għas-setturi kollha biex jiġi żgurat li r-regoli ma jippreskrivux minn qabel liema perkorsi ta' riċerka jirriżultaw f'soluzzjonijiet ġodda għall-prodotti, għall-proċessi u għas-servizzi u ma joħolqux distorsjoni fl-inċentivi tal-atturi tas-suq biex jiżviluppaw soluzzjonijiet teknoloġiċi innovattivi anke fil-preżenza ta' riskji għoljin. Barra minn hekk, l-appoġġ żborżat taħt il-Qafas tar-RŻI huwa maħsub biex jirfed l-irkupru tal-ekonomija tal-Unjoni mit-tifqigħa tal-COVID-19. Barra minn hekk, l-għajnuna biex tappoġġa r-RŻI aktarx li toħloq effetti pożittivi usa' mill-benefiċċji uniċi għall-benefiċjarju megħjun.

[1] It-terminu "falliment tas-suq" jirreferi għal sitwazzjonijiet fejn is-swieq, meta jitħallew għal rashom, x'aktarx ma jipproduċux riżultati effiċjenti.

5. L-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tista', pereżempju, toħloq l-effetti pożittivi f'konformita mal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – il-Patt Ekoloġiku Ewropew[2], li fiha l-Kummissjoni tenfasizza li "sabiex jinkisbu l-għanijiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew huma kruċjali teknoloġiji ġodda, soluzzjonijiet sostenibbli u innovazzjoni fixkiela. L-UE trid iżżid b'mod sinifikanti l-użu fuq skala kbira u d-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji ġodda fis-setturi kollha u fis-suq uniku, inkluż il-ħolqien ta' ktajjen tal-valur innovattivi ġodda, biex jibqa' jkollha l-vantaġġ kompetittiv fit-teknoloġiji nodfa."

6. Il-Komunikazzjoni dwar iż-ŻER adottata reċentement[3] tidentifika r-riċerka u l-innovazzjoni bħala xprunatur ewlieni biex tingħata spinta lill-irkupru tal-Ewropa, biex b'hekk jitħaffu t-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali u jissaħħaħ il-vantaġġ kompetittiv tal-Ewropa. Il-Komunikazzjoni għandha l-għan li żżid l-effiċjenza, l-eċċellenza u l-impatt tas-sistema tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-Ewropa u tappoġġa l-kompetittività bbażata fuq l-innovazzjoni. It-trawwim tas-sovranità teknoloġika f'oqsma strateġiċi ewlenin (eż. l-Intelliġenza Artifiċjali u d-*data*, il-mikroelettronika, il-computing kwantistiku, il-5G, il-batteriji, l-enerġija rinnovabbli, l-idroġenu, il-mobbiltà intelliġenti u mingħajr emissjonijiet, eċċ.) huwa essenzjali wkoll f'dak il-kuntest, filwaqt li jappoġġa awtonomija strateġika miftuħa. Għal dak il-għan, il-Kummissjoni pproponiet li l-Istati Membri jaffermaw mill-ġdid il-mira ta' investiment fir-riċerka u l-iżvilupp ta' 3 % tal-PDG tal-UE[4] u jaġġornawha biex tirrifletti prijoritajiet ġodda tal-UE, inkluż mira tal-isforz pubbliku ġdida ta' 1,25 % tal-PDG tal-UE li għandha tintlaħaq mill-Istati Membri sal-2030 b'mod ikkoordinat mill-UE, biex jiġu ingranati u inċentivati l-investimenti privati.

7. Barra minn hekk, l-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tista' toħloq ukoll l-effetti pożittivi identifikati fil-Komunikazzjoni Insawru l-futur diġitali tal-Ewropa[5] u dwar Strateġija Ewropea għad-*Data*[6]. Skont l-ewwel Komunikazzjoni, hemm bżonn li jiġi żgurat "li s-soluzzjonijiet diġitali jgħinu lill-Ewropa taqbad triqitha lejn trasformazzjoni diġitali li taħdem għall-benefiċċju tan-nies b'rispett lejn il-valuri tagħna."

8. Fil-Komunikazzjoni tagħha dwar Strateġija għall-SMEs għal Ewropa sostenibbli u diġitali[7], il-Kummissjoni tirrikonoxxi li "is-sostenibbiltà kompetittiva hija l-prinċipju gwida tal-Ewropa għall-ġejjieni. Il-kisba ta' ekonomija diġitali b'newtralità klimatika, effiċjenti fir-riżorsi u aġli teħtieġ il-mobilizzazzjoni sħiħa tal-SMEs. Din it-tranżizzjoni lejn Ewropa ekonomikament, ambjentalment u soċjalment aktar sostenibbli trid timxi id f'id ma' tranżizzjoni lejn id-diġitalizzazzjoni. Għal dan, miżuri mfassla apposta huma prerekwiżit biex jiġi żviluppat saff ta' ekonomija ta' SMEs prosperużi kif ukoll biex dawk l-SMEs li jixtiequ jespandu jingħataw opportunitajiet ta' tkabbir. Huwa meħtieġ investiment fl-UE kollha sabiex tinħoloq l-infrastruttura tan-negozju u tal-innovazzjoni xierqa għall-SMEs."

---

2 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew", COM/2019/640 final, 11.12.2019.

3 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "ŻER ġdida għar-Riċerka u l-Innovazzjoni", COM(2020) 628 final, 30.9.2020.

4 Din il-mira ġiet approvata fil-Konklużjonijiet tal-Kunsill (Kompetittività) tal-1 ta' Diċembru 2020.

5 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "Insawru l-futur diġitali tal-Ewropa", COM(2020)67 final, 19.2.2020.

6 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "Strateġija Ewropea għad-*data*" COM(2020)66 final, 19.2.2020.

7 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Strateġija għall-SMEs għal Ewropa sostenibbli u diġitali" COM(2020) 103 final, 10.3.2020.

9. L-Istrateġija Industrijali l-Ġdida għall-Ewropa[8] tistabbilixxi li l-Ewropa teħtieġ politika industrijali "bbażata fuq il-kompetizzjoni, fuq is-swieq miftuħa, fuq riċerka u teknoloġija fuq quddiem nett fid-dinja, u suq uniku b'saħħtu li jneħħi l-ostakli u jelimina l-burokrazija żejda." L-Ewropa trid tirreżisti "it-tentazzjonijiet simplistiċi li jiġu mal-protezzjoniżmu jew mad-distorsjonijiet tas-suq, iżda fl-istess ħin ma nistgħux inkunu inġenwi meta nħabbtu wiċċna mal-kompetizzjoni inġusta." Hija tagħra li "L-intensifikazzjoni tal-investiment fir-riċerka, l-innovazzjoni, l-iskjerament u l-infrastruttura aġġornata se jgħinu biex jiġu żviluppati proċess tal-produzzjoni ġodda u joħolqu l-impjiegi fil-proċess."

1. AMBITU TAL-APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

1.1. Ambitu tal-applikazzjoni

10. Il-prinċipji stabbiliti f'dan il-qafas jikkonċernaw l-għajnuna mill-Istat għall-RŻI fis-setturi kollha rregolati mit-Trattat. Huwa għalhekk jikkonċerna lil dawk is-setturi li huma suġġetti għal regoli speċifiċi tal-Unjoni dwar l-għajnuna mill-Istat, sakemm tali regoli speċifiċi ma jipprevedux mod ieħor.

11. Il-finanzjament tal-Unjoni, immaniġġat ċentralment mill-istituzzjonijiet, l-aġenziji, l-impriżi konġunti jew korpi oħra tal-Unjoni li mhuwiex direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri[9], ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat. Meta dan il-finanzjament tal-Unjoni jkun ikkombinat ma' għajnuna mill-Istat, l-għajnuna mill-Istat biss titqies għad-determinazzjoni ta' jekk il-livelli limitu ta' notifika u l-intensitajiet massimi ta' għajnuna humiex rispettati jew, fil-kuntest ta' dan il-qafas, għandhiex issirilhom valutazzjoni tal-kompatibbiltà.

12. L-għajnuna għar-RŻI għal ditti f'diffikultà, kif spjegat għall-għanijiet ta' dan il-qafas mil-linji gwida tal-Komunità dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' ditti f'diffikultà[10], kif emendati jew mibdula, hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-qafas.

13. Meta tkun qed tiġi vvalutata għajnuna għar-RŻI favur benefiċjarju li huwa soġġett għal ordni ta' rkupru pendenti wara deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara li għajnuna hija illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni tqis l-ammont ta' għajnuna li jkun għadu jrid jiġi rkuprat[11].

1.2. Miżuri ta' għajnuna koperti mill-qafas

14. Il-Kummissjoni identifikat serje ta' miżuri RŻI li għalihom l-għajnuna mill-Istat tista', b'kundizzjonijiet speċifiċi, tkun kompatibbli mas-suq intern:

(a) ***għajnuna għal proġetti ta' RŻ*** meta l-parti li tirċievi l-għajnuna tal-proġett ta' riċerka taqa' fil-kategoriji ta' riċerka fundamentali u riċerka applikata, li minnhom

[8] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "Strateġija Industrijali Ġdida għall-Ewropa", COM(2020)102 final, 10.3.2020.

[9] Inkluż il-finanzjament provdut taħt Orizzont Ewropa jew il-Programm Ewropa Diġitali.

[10] Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Linji gwida Komunitarji dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' ditti f'diffikultà, ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2.

[11] Ara s-sentenza tal-Qorti tal-Prim'Istanza tat-13 ta' Settembru 1995, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH* vs *Il-Kummissjoni*, Kawżi Magħquda T-244/93 u T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

din tal-aħħar tista' tinqasam f'riċerka industrijali u żvilupp sperimentali[12]. Din l-għajnuna hija mmirata prinċipalment lejn il-falliment tas-suq b'rabta mal-esternalitajiet pożittivi (effetti konsegwenzjali tal-għarfien), iżda tista' wkoll tindirizza falliment tas-suq ikkawżat minn informazzjoni imperfetta u asimmetrika jew (l-aktar fi proġetti ta' kollaborazzjoni) minn koordinazzjoni li ma ħadmitx;

(b) ***għajnuna għal studji ta' fattibbiltà*** relatata ma' proġetti ta' RŻ, li jimmiraw li jegħlbu l-falliment ta' suq, prinċipalment b'rabta ma' informazzjoni imperfetta u asimmetrika;

(c) ***għajnuna għall-bini u t-titjib tal-infrastrutturi ta' riċerka***, li prinċipalment tindirizza l-falliment tas-suq li jirriżulta minn diffikultajiet fil-koordinazzjoni iżda wkoll minn informazzjoni imperfetta u asimmetrika. L-infrastrutturi ta' riċerka ta' kwalità għolja qegħdin isiru dejjem aktar meħtieġa għal riċerka rivoluzzjonarja minħabba li jattiraw talent globali u huma essenzjali, pereżempju għat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni u għat-teknoloġiji abilitanti ewlenin[13]; Spejjeż għoljin ta' investiment bil-quddiem għall-akkwist ta' faċilitajiet u tagħmir xjentifiċi tal-ogħla livell użati għal attivitajiet ta' riċerka fi stadju bikri, l-aktar mill-komunità xjentifika, spiss jagħmluha impossibbli li jinstab il-finanzjament meħtieġ fis-suq;

(d) ***għajnuna għall-bini u t-titjib tal-infrastrutturi teknoloġiċi,*** li prinċipalment tindirizza l-falliment tas-suq li jirriżulta minn informazzjoni imperfetta u asimmetrika jew koordinazzjoni li ma ħadmitx. Il-bini jew it-titjib ta' infrastruttura teknoloġika tal-ogħla livell jinvolvi spejjeż kbar ta' investiment minn qabel, li flimkien ma' bażi ta' klijenti inċerta jistgħu jagħmlu l-aċċess għall-finanzjament diffiċli;

(e) ***għajnuna għal attivitajiet tal-innovazzjoni***, li hija prinċipalment immirata lejn il-fallimenti tas-suq relatati mal-esternalitajiet pożittivi (effetti konsegwenzjali tal-għarfien), diffikultajiet fil-koordinazzjoni u, sa ċertu punt inqas, l-informazzjoni asimmetrika. Fir-rigward ta' impriżi żgħar u ta' daqs medju ("SMEs") din l-għajnuna għall-innovazzjoni tista' tingħata biex jinkisbu, jiġu vvalidati u difiżi privattivi u assi intanġibbli oħra, għall-issekondar ta' persunal bi kwalifiki għoljin, u għall-akkwist ta' servizzi ta' konsulenza u appoġġ għall-innovazzjoni, pereżempju dawk ipprovduti minn organizzazzjonijiet ta' riċerka u tixrid tal-għarfien, infrastrutturi ta' riċerka, infrastrutturi teknoloġiċi jew ragruppamenti tal-innovazzjoni. Barra minn hekk, sabiex impriżi kbar jiġu mħeġġa jikkollaboraw ma' SMEs f'attivitajiet ta' innovazzjoni tal-proċessi u organizzazzjonali, tista' wkoll tingħata għajnuna għall-ispejjeż imġarrba għal dawn l-attivitajiet kemm mill-SMEs kif ukoll mill-impriżi kbar;

(f) ***għajnuna għal raggruppamenti tal-innovazzjoni,*** li timmira li tittratta l-fallimenti tas-suq marbuta ma' problemi ta' koordinazzjoni li jfixklu l-iżvilupp ta' raggruppamenti, jillimitaw l-interazzjonijiet u l-flussi tal-għarfien fir-

[12] Il-Kummissjoni tqis li huwa utli li jinżammu kategoriji differenti ta' attivitajiet ta' RŻ irrispettivament mill-fatt li dawn l-attivitajiet jistgħu jsegwu mudell interattiv pjuttost milli mudell lineari.

[13] Teknoloġiji abilitanti ewlenin huma definiti u identifikati fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, "Strateġija Ewropea għat-Teknoloġiji Ewlenin ta' Appoġġ – Pont għat-tkabbir u l-impjiegi", COM(2012) 341 final, 26.6.2012.

raggruppamenti u bejniethom. L-għajnuna mill-Istat tista' tikkontribwixxi biex tissolva din il-problema, l-ewwel billi tgħin l-investiment f'infrastrutturi miftuħa u kondiviżi għal raggruppamenti tal-innovazzjoni, u t-tieni billi tgħin, għal mhux aktar minn għaxar snin, l-operat ta' raggruppamenti għat-titjib tal-kollaborazzjoni, in-networking u t-tagħlim. It-tariffi mitlubin għall-użu tal-faċilitajiet tar-raggruppamenti tal-innovazzjoni u għall-parteċipazzjoni fl-attivitajiet tar-raggruppamenti tal-innovazzjoni għandhom jikkorrispondu għall-prezz tas-suq jew jirriflettu l-ispejjeż tagħhom (inkluż marġni raġonevoli). Sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-faċilitajiet tar-raggruppamenti tal-innovazzjoni jew il-parteċipazzjoni fl-attivitajiet tar-raggruppamenti tal-innovazzjoni, l-aċċess jista' jiġi offrut bi prezzijiet imnaqqsa f'konformità mar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat kif applikabbli għall-utenti tas-servizzi provduti mir-raggruppament tal-innovazzjoni.

15. L-Istati Membri jridu jinnotifikaw l-għajnuna għar-RŻI skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, bl-eċċezzjoni ta' miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti f'Regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija adottat mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 1 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1588/2015.[14]

16. Dan il-qafas jistipula l-kriterji tal-kompatibbiltà għall-iskemi ta' għajnuna għar-RŻI u għajnuna individwali li huma soġġetti għar-rekwiżit tan-notifika u jridu jiġu vvalutati skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat[15].

1.3. Definizzjonijiet

17. Għall-finijiet ta' dan il-qafas, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) **"għajnuna *ad hoc*"** tfisser għajnuna mhux mogħtija fuq il-bażi ta' skema ta' għajnuna;

(b) **"għajnuna"** tfisser kull miżura li tissodisfa l-kriterji kollha stipulati fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat;

(c) **"intensità tal-għajnuna"** tfisser l-ammont gross tal-għajnuna espress bħala perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli, qabel kull tnaqqis ta' taxxa jew imposta oħra; Meta l-għajnuna tingħata f'forma oħra li mhijiex għotja, l-ammont tal-għajnuna jkun l-ekwivalenti tal-għotja tal-għajnuna. L-għajnuna pagabbli f'bosta pagamenti parzjali tiġi skontata għall-valur tagħha fid-data tal-għotja. Ir-rata tal-imgħax li għandha tintuża għal dan il-għan hija r-rata skontata[16] applikabbli fid-data tal-għotja. L-intensità tal-għajnuna tiġi kkalkulata għal kull benefiċjarju;

(d) **"skema ta' għajnuna"** tfisser kull att li fuq il-bażi tiegħu, mingħajr ma jkunu meħtieġa miżuri oħra ta' implimentazzjoni, jistgħu jingħataw għotjiet ta' għajnuna individwali lil impriżi definiti fl-att b'mod ġenerali u astratt u kull att li fuq il-bażi

---

[14] Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 2015/1588 tat-13 ta' Lulju 2015 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal ċerti kategoriji ta' għajnuna mill-Istat orizzontali, ĠU L 248, 24.9.2015, p. 1, kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2018/1911 tas-26 ta' Novembru 2018, ĠU L 311, 7.12.2018, p. 8.

[15] Il-kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà mas-suq intern ta' għajnuna mill-Istat biex tippromwovi l-eżekuzzjoni ta' proġetti importanti ta' interess komuni Ewropew, fosthom l-għajnuna għar-RŻI vvalutata skont l-Artikolu 107(3)(b) tat-Trattat, huma stipulati f'Komunikazzjoni separata tal-Kummissjoni.

[16] Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu li jistabbilixxi r-rati ta' referenza u ta' skont, ĠU C 14, 19.1.2008, p. 6–9.

tiegħu tista' tingħata għajnuna li mhijiex marbuta ma' proġett speċifiku lil impriża waħda jew aktar;

(e) **"riċerka applikata"** tfisser riċerka industrijali, żvilupp sperimentali, jew kull kombinazzjoni tagħhom;

(f) **"distakkament (arm's length)"** tfisser li l-kundizzjonijiet tat-tranżazzjoni bejn il-partijiet kontraenti ma jvarjawx minn dawk li jsiru bejn impriżi indipendenti u ma fihom ebda element ta' kollużjoni. Kull tranżazzjoni li tirriżulta minn proċedura miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja titqies li tilħaq il-prinċipju tad-distakkament;

(g) **"data tal-għoti tal-għajnuna"** tfisser id-data li fiha l-benefiċjarju jingħata d-dritt legali li jirċievi l-għajnuna skont ir-reġim legali nazzjonali applikabbli;

(h) **"diġitalizzazzjoni"** tfisser l-introduzzjoni ta' teknoloġiji u/jew soluzzjonijiet diġitali innovattivi biex jitjiebu u/jew jiġu aġġornati proċessi, prodotti jew funzjonalitajiet tas-servizz;

(i) **"kollaborazzjoni effettiva"** tfisser kollaborazzjoni bejn mill-inqas żewġ partijiet indipendenti biex jiskambjaw għarfien jew teknoloġija, jew biex jintlaħaq għan komuni bbażat fuq id-diviżjoni tax-xogħol fejn il-partijiet b'mod konġunt jiddefinixxu l-kamp ta' applikazzjoni tal-proġett kollaborattiv, jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tiegħu u jaqsmu r-riskji u r-riżultati tiegħu. Parti waħda jew aktar jistgħu jġorru l-ispejjeż sħaħ tal-proġett u b'hekk jeħilsu partijiet oħra mir-riskji finanzjarji tiegħu. Riċerka kuntrattwali u l-forniment ta' servizzi ta' riċerka mhumiex meqjusa forom ta' kollaborazzjoni.

(j) **"żvilupp esklussiv"** tfisser l-akkwist pubbliku ta' servizzi ta' riċerka u żvilupp li minnhom, il-benefiċċji kollha jkunu dovuti lill-awtorità kontraenti jew lill-entità kontraenti, u li tista' tużahom fit-twettiq tal-operat tagħha bil-kundizzjoni li tirremunerahom bis-sħiħ;

(k) **"żvilupp sperimentali"** tfisser l-akkwist, il-kombinament, l-iffurmar u l-użu ta' għarfien u ħiliet xjentifiċi, teknoloġiċi, kummerċjali u oħrajn rilevanti eżistenti bil-għan li jiġu żviluppati prodotti, proċessi jew servizzi ġodda jew imtejba, inklużi prodotti, proċessi jew servizzi diġitali ġodda jew imtejba, fi kwalunkwe qasam, industrija jew settur[17]. Dan jista' jinkludi wkoll, pereżempju, attivitajiet immirati lejn id-definizzjoni kunċettwali, l-ippjanar u d-dokumentazzjoni ta' prodotti, proċessi jew servizzi ġodda. L-iżvilupp sperimentali jista' jinkludi prototipi, dimostrazzjoni, pilotaġġ, ittestjar u validazzjoni ta' prodotti, proċessi jew servizzi ġodda jew imtejba f'ambjenti rappreżentattivi tal-kundizzjonijiet operazzjonali reali fejn l-għan ewlieni jkun li jsir aktar titjib tekniku fil-prodotti, il-proċessi jew s-servizzi li għadhom mhumiex sostanzjalment stabbiliti. Dan jista' jinkludi l-iżvilupp ta' prototip jew pilota li jkun kummerċjalment utilizzabbli u li huwa neċessarjament il-prodott kummerċjali finali u li huwa għali wisq biex jiġi prodott biex jintuża biss għal finijiet ta' dimostrazzjoni u validazzjoni. L-iżvilupp sperimentali ma jinkludix tibdiliet ta' rutina jew perjodiċi magħmula lil prodotti, linji ta' produzzjoni, proċessi ta' manifattura, servizzi u operazzjonijiet eżistenti oħra fis-seħħ, anki jekk dawn it-tibdiliet jistgħu jirrappreżentaw titjib;

[17] Applikabbli wkoll għall-industriji u t-teknoloġiji diġitali, bħas-supercomputing, it-teknoloġiji kwantistiċi, it-teknoloġiji block chain, l-intelliġenza artifiċjali, iċ-ċibersigurtà, il-Big Data u t-teknoloġiji cloud jew edge.

(l) **“studju tal-fattibbiltà”** tfisser l-evalwazzjoni u l-analiżi tal-potenzjal ta’ proġett, li għandu l-għan jgħin il-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet billi b’mod oġġettiv u razzjonali jikxef il-vantaġġi u l-iżvantaġġi tiegħu, l-opportunitajiet u r-riskji, kif ukoll jidentifika r-riżorsi meħtieġa biex jitwettaq u fl-aħħar mill-aħħar il-prospetti tiegħu li jkun suċċess;

(m) **“allokazzjoni sħiħa”** tfisser li l-organizzazzjoni tar-riċerka, l-infrastruttura ta’ riċerka jew l-akkwirent pubbliku jgawdi l-benefiċċju ekonomiku sħiħ tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali billi jżomm id-dritt li jiddisponi minnhom bla restrizzjoni, partikolarment id-dritt ta’ sjieda u d-dritt li jagħti liċenzja. Dan jista’ wkoll ikun il-każ meta l-organizzazzjoni tar-riċerka jew l-infrastruttura ta’ riċerka (rispettivament, l-akkwirent pubbliku) tiddeċiedi li tikkonkludi kuntratti oħra li jikkonċernaw dawk id-drittijiet, inkluż li tagħti liċenzja għalihom lil sieħeb f’kollaborazzjoni (rispettivament, l-impriżi);

(n) **“riċerka fundamentali”** tfisser xogħol sperimentali jew teoriku magħmul primarjament sabiex jinkiseb għarfien ġdid tal-pedamenti sottostanti ta’ fenomeni u fatti osservabbli, mingħajr ma tkun prevista xi applikazzjoni jew użu kummerċjali dirett;

(o) **“għotja grossa ekwivalenti”** tfisser l-ammont tal-għajnuna, kieku ngħatat fil-forma ta’ għotja, qabel kull tnaqqis ta’ taxxi jew imposti oħra;

(p) **“persunal bi kwalifiki għoljin”** tfisser persunal b’lawrja ta’ edukazzjoni terzjarja u b’mill-anqas ħames snin esperjenza professjonali rilevanti li jistgħu jinkludu wkoll taħriġ fil-livell ta’ dottorat;

(q) “għajnuna individwali” tfisser għajnuna li ma tingħatax fuq il-bażi ta’ skema ta’ għajnuna u l-għoti ta’ għajnuna notifikabbli fuq il-bażi ta’ skema ta’ għajnuna;

(r) **“riċerka industrijali”** tfisser ir-riċerka ppjanata jew l-investigazzjoni kritika mmirata lejn il-kisba ta’ għarfien u ħiliet ġodda għall-iżvilupp ta’ prodotti, proċessi jew servizzi ġodda jew sabiex isir titjib sinifikanti fi prodotti, proċessi jew servizzi eżistenti, inkluż prodotti diġitali, proċessi jew servizzi ġodda jew imtejba, fi kwalunkwe qasam, industrija jew settur[18]. Din tinkludi l-ħolqien ta’ partijiet ta’ komponenti ta’ sistemi kumplessi, u tista’ tinkludi l-kostruzzjoni ta’ prototipi f’ambjent ta’ laboratorju jew f’ambjent b’interfaċċji simulati ma’ sistemi eżistenti kif ukoll ta’ linji pilota, meta jkun meħtieġ għar-riċerka industrijali u notevolment għall-validazzjoni ta’ teknoloġija ġenerika;

(s) **“servizzi ta’ konsulenza dwar l-innovazzjoni”** tfisser konsulenza, assistenza jew taħriġ fl-oqsma tat-trasferiment tal-għarfien, ix-xiri, il-protezzjoni u l-isfruttament ta’ assi intanġibbli jew l-użu ta’ standards u r-regoli li jinkorporawhom, kif ukoll konsulenza, assistenza jew taħriġ dwar l-introduzzjoni jew l-użu ta’ teknoloġiji u soluzzjonijiet diġitali innovattivi;

(t) **“raggruppamenti tal-innovazzjoni”** tfisser strutturi jew gruppi organizzati ta’ partijiet indipendenti, inklużi impriżi innovattivi li għadhom jibdew, impriżi żgħar, medji u kbar, kif ukoll organizzazzjonijiet ta’ riċerka u tixrid tal-għarfien, infrastrutturi ta’ riċerka, infrastrutturi tat-teknoloġija, hubs ta’ innovazzjoni diġitali, organizzazzjonijiet bla skop ta’ profitt u atturi ekonomiċi oħra relatati,

[18] Applikabbli wkoll għall-industriji u t-teknoloġiji diġitali, bħas-supercomputing, it-teknoloġiji kwantistiċi, it-teknoloġiji block chain, l-intelliġenza artifiċjali, iċ-ċibersigurtà, il-Big Data u t-teknoloġiji cloud jew edge.

maħsuba biex jistimolaw l-attività innovattiva u modi ġodda ta' kollaborazzjoni[19] billi jaqsmu l-faċilitajiet u jiskambjaw l-għarfien u l-kompetenzi, u billi jikkontribwixxu b'mod effettiv għat-trasferiment tal-għarfien, in-networking, it-tixrid tal-informazzjoni u l-kollaborazzjoni bejn l-impriżi u organizzazzjonijiet oħra fir-raggruppament[20];

(u) **"servizzi ta' appoġġ għall-innovazzjoni"** tfisser il-forniment ta' spazju għall-uffiċċji, banek tad-*data*, servizzi ta' cloud u ta' ħżin tad-*data*, libreriji, riċerka tas-suq, laboratorji, tikkettar tal-kwalità, esperimentazzjoni, ittestjar u ċertifikazzjoni jew servizzi oħrajn, inklużi dawk provduti minn organizzazzjonijiet ta' riċerka u tixrid tal-għarfien, infrastrutturi ta' riċerka, infrastrutturi tat-teknoloġija jew raggruppamenti tal-innovazzjoni, sabiex jiġu żviluppati prodotti, proċessi jew servizzi aktar effettivi jew teknoloġikament aktar avvanzati, inkluż l-implimentazzjoni ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet diġitali innovattivi;

(v) **"assi intanġibbli"** tfisser assi li ma għandhomx forma fiżika jew finanzjarja bħal privattivi, liċenzji, għarfien espert jew proprjetà intellettwali oħra;

(w) **"trasferiment tal-għarfien"** tfisser kull proċess li għandu l-għan lii jakkwista, jiġbor u jikkondividi għarfien espliċitu u taċitu, inklużi ħiliet u kompetenza kemm f'attivitajiet ekonomiċi kif ukoll mhux ekonomiċi bħal kollaborazzjonijiet fir-riċerka, konsulenza, liċenzjar, ħolqien ta' effetti sekondarji, pubblikazzjoni u mobbiltà tar-riċerkaturi u l-persunal l-ieħor involut f'dawk l-attivitajiet. Minbarra l-għarfien xjentifiku u teknoloġiku, dan jinkludi tipi oħra ta' għarfien bħall-għarfien dwar l-użu tal-istandards u r-regolamenti li jinkorporawhom u dwar il-kundizzjonijiet tal-ambjenti operattivi fil-ħajja reali u metodi għall-innovazzjoni organizzazzjonali, kif ukoll l-immaniġġar tal-għarfien relatat mal-identifikazzjoni, l-akkwist, il-protezzjoni, id-difiża u l-isfruttament tal-assi intanġibbli;

(x) **"impriżi kbar"** tfisser impriżi li ma jaqgħux fid-definizzjoni ta' intrapriżi żgħar u medji;

(y) **"spejjeż netti żejda"** tfisser id-differenza bejn il-valuri netti attwali mistennija tal-proġett jew l-attività megħjuna u investiment vijabbli kontrofattwali li l-benefiċjarju kien iwettaq fin-nuqqas tal-għajnuna.

(z) **"innovazzjoni organizzazzjonali[21]"** tfisser l-implimentazzjoni ta' metodu organizzazzjonali ġdid fil-prassi tal-operat tal-impriża, l-organizzazzjoni fil-post tax-xogħol jew ir-relazzjonijiet esterni, pereżempju bl-użu ta' teknoloġiji diġitali ġodda jew innovattivi, esklużi bidliet li huma bbażati fuq metodi organizzazzjonali diġà użati fl-impriża, bidliet fl-istrateġija tal-maniġment, fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet, it-tmiem tal-użu ta' proċess, il-bdil jew l-estensjoni sempliċi tal-kapital, bidliet li jirriżultaw purament mill-bidliet fil-prezzijiet tal-

[19] Bħal b'mezzi diġitali.

[20] Hubs ta' Innovazzjoni Diġitali (inklużi wkoll il-Hubs ta' Innovazzjoni Diġitali Ewropej appoġġati taħt il-programm DEP ġestit ċentralment) li l-għan tagħhom huwa li jistimolaw l-adozzjoni wiesgħa ta' teknoloġiji diġitali bħal, iżda mhux biss, l-intelliġenza artifiċjali, HPC u ċibersigurtà mill-industrija (b'mod partikolari l-SMEs) u organizzazzjonijiet tas-settur pubbliku jistgħu jikkwalifikaw bħala raggruppament ta' innovazzjoni fit-tifsira ta' dan il-qafas, skont l-objettivi speċifiċi segwiti jew l-attivitajiet/il-funzjonalitajiet offruti mill-Hub ta' Innovazzjoni Diġitali.

[21] L-innovazzjoni organizzazzjonali tista' tinkludi wkoll l-innovazzjoni soċjali, diment li l-attivitajiet ta' innovazzjoni soċjali jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-definizzjoni.

fatturi, personalizzazzjoni, post, bidliet regolari, staġonali u bidliet ċikliċi oħrajn u l-kummerċ ta' prodotti ġodda jew imtejba b'mod sinifikanti;

(aa) **"spejjeż tal-persunal"** tfisser l-ispiża tar-riċerkaturi, it-tekniċi u l-persunal ta' appoġġ ieħor sal-punt li jkunu impjegati fuq il-proġett jew l-attività rilevanti;

(bb) **"akkwist prekummerċjali"** tfisser l-akkwist pubbliku ta' servizzi ta' riċerka u żvilupp fejn l-awtorità kontraenti jew l-entità kontraenti ma tirriżervax ir-riżultati u l-benefiċċji kollha tal-kuntratt għall-użu esklussiv tagħha fit-twettiq tal-operat tagħha, iżda tikkondividihom mal-fornituri skont il-kundizzjonijiet tas-suq. Il-kuntratt, li l-għan tiegħu jaqa' f'xi kategorija jew aktar tar-riċerka u l-iżvilupp definiti f'dan il-qafas irid ikun ta' żmien limitat u jista' jinkludi l-iżvilupp ta' prototipi jew volumi limitati tal-ewwel prodotti jew servizzi fil-forma ta' serje tal-ittestjar. Ix-xiri ta' volumi kummerċjali ta' prodotti jew servizzi ma jridx ikun għan tal-istess kuntratt;

(cc) **"innovazzjoni tal-proċess[22]"** tfisser l-implimentazzjoni ta' metodu ta' produzzjoni jew ta' twassil ġdid jew imtejjeb b'mod sinifikanti (inkluż tibdil sinifikanti fit-tekniki, it-tagħmir jew is-software), pereżempju bl-użu ta' teknoloġiji diġitali ġodda jew innovattivi, esklużi bidliet jew titjib minuri, żieda fil-kapaċitajiet ta' produzzjoni jew ta' servizz permezz taż-żieda fis-sistemi ta' manifattura jew loġistiċi li huma simili ħafna għal dawk li diġà qegħdin jintużaw, it-tmiem tal-użu ta' proċess, il-bdil jew l-estensjoni sempliċi tal-kapital, il-bidliet li jirriżultaw purament mill-bidliet fil-prezzijiet tal-fatturi, il-personalizzazzjoni, il-post, bidliet regolari, staġonali u bidliet ċikliċi oħrajn u l-kummerċ ta' prodotti ġodda jew imtejba b'mod sinifikanti;

(dd) **"Proġett ta' RŻ"** tfisser operazzjoni li tinkludi attivitajiet mifruxa fuq kategorija waħda jew aktar ta' riċerka u żvilupp definiti f'dan il-qafas, u li hija maħsuba biex twettaq ħidma li ma tistax tinqasam ta' natura ekonomika, xjentifika jew teknika preċiża, b'għanijiet definiti b'mod ċar minn qabel. Proġett ta' RŻ jista' jikkonsisti f'diversi pakketti ta' ħidma, attivitajiet jew servizzi, u jinkludi miri ċari, attivitajiet li jridu jitwettqu biex jintlaħqu dawk il-miri (inklużi l-ispejjeż mistennija tagħhom), u riżultati konkreti biex jiġu identifikati r-riżultati ta' dawk l-attivitajiet u jitqabblu mal-miri rilevanti. Meta żewġ proġetti ta' RŻ jew aktar ma jkunux separabbli minn xulxin b'mod ċar u b'mod partikolari meta ma jkollhomx probabbiltajiet indipendenti ta' suċċess teknoloġiku, jitqiesu bħala proġett wieħed;

(ee) **"avvanz ripagabbli"** tfisser għoti ta' self għal proġett li jitħallas f'pagament wieħed jew f'pagamenti parzjali u li l-kundizzjonijiet għar-rimborż tiegħu jiddependu fuq ir-riżultat tal-proġett;

(ff) **"organizzazzjoni ta' riċerka u tixrid tal-għarfien"** jew "organizzazzjoni ta' riċerka" tfisser entità (bħal universitajiet jew istituti ta' riċerka, aġenziji tat-trasferiment tat-teknoloġija, intermedjarji tal-innovazzjoni, entitajiet kollaborattivi fiżiċi jew virtwali orjentati lejn ir-riċerka), irrispettivament mill-istatus legali tagħha (organizzata skont il-liġi pubblika jew privata) jew il-mod ta' finanzjament, li l-iskop ewlieni tagħha jkun li twettaq riċerka fundamentali, riċerka industrijali jew żvilupp sperimentali b'mod indipendenti jew li xxerred

[22] L-innovazzjoni tal-proċess tista' tinkludi wkoll l-innovazzjoni soċjali, diment li l-attivitajiet ta' innovazzjoni soċjali jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-definizzjoni.

b'mod wiesa' r-riżultati ta' dawn l-attivitajiet permezz ta' tagħlim, pubblikazzjoni jew trasferiment tal-għarfien. Meta tali entità twettaq ukoll attivitajiet ekonomiċi, il-finanzjament, l-ispejjeż u d-dħul ta' dawk l-attivitajiet ekonomiċi jridu jkunu kontabilizzati b'mod separat. Impriżi li jistgħu jeżerċitaw influwenza deċiżiva fuq entità bħal din, pereżempju fil-kapacità tagħhom bħala azzjonisti jew membri, ma jistgħux igawdu aċċess preferenzjali għar-riżultati ġġenerati minnha;

(gg) **"infrastruttura ta' riċerka"** tfisser faċilitajiet, riżorsi u servizzi relatati li jintużaw mill-komunità xjentifika sabiex issir riċerka fl-oqsma rispettivi tagħhom u tkopri tagħmir xjentifiku jew sett ta' strumenti, riżorsi bbażati fuq l-għarfien bħal ġabriet, arkivji jew informazzjoni xjentifika strutturata sabiex tgħin infrastrutturi bbażati fuq it-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni bħall-grilja, l-informatika, is-software u l-komunikazzjoni, jew kull entità oħra ta' natura unika essenzjali għat-twettiq tar-riċerka. Tali infrastruttura tista' tkun "f'sit wieħed" jew "imqassma" (network organizzat ta' riżorsi)[23];

(hh) **"sekondar"** tfisser l-impjieg temporanju ta' persunal minn benefiċjarju bid-dritt tal-persunal li jmur lura għand l-impjegatur ta' qabel;

(ii) **"impriżi żgħir u medji"** jew "SMEs", "impriżi żgħar" u "impriżi medji" tfisser impriżi li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar id-definizzjoni ta' impriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju[24];

(jj) **"bidu tal-ħidma"** jew "bidu tal-proġett" tfisser jew il-bidu tal-attivitajiet ta' RŻI, jew l-ewwel ftehim bejn il-benefiċjarju u l-kuntratturi biex jitwettaq il-proġett, skont liema minnhom jiġi l-ewwel. Ħidma preparatorja, bħall-kisba ta' permessi u t-twettiq ta' studji ta' fattibbiltà ma jitqisux bħala bidu tal-ħidma;

(kk) **"assi tanġibbli"** tfisser assi li jikkonsistu f'art, bini u impjanti, makkinarju u tagħmir;

(ll) **"infrastruttura tat-teknoloġija"** tfisser faċilitajiet, tagħmir, kapaċitajiet u servizzi ta' appoġġ relatati meħtieġa għall-iżvilupp, l-ittestjar u l-espansjoni ta' teknoloġija biex isir avvanz permezz ta' attivitajiet ta' riċerka industrijali u ta' żvilupp sperimentali mill-validazzjoni f'laboratorju għal validazzjoni rappreżentattiva tal-ambjent operazzjonali, u li l-utenti tagħhom huma prinċipalment atturi industrijali, inklużi l-SMEs, li jfittxu appoġġ biex jiżviluppaw u jintegraw teknoloġiji innovattivi biex jiżviluppaw prodotti, proċessi u servizzi ġodda, filwaqt li jiżguraw il-fattibbiltà u l-konformità regolatorja[25].

2. GĦAJNUNA MILL-ISTAT SKONT IT-TIFSIRA TAL-ARTIKOLU 107(1) TAT-TRATTAT

18. Ġeneralment kull miżura li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat. Filwaqt li Avviż separat tal-Kummissjoni[26] dwar il-

[23] Ara l-Artikolu 2(a) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 723/2009 tal-25 ta' Ġunju 2009 dwar il-qafas ġuridiku Komunitarju applikabbli għal Konsorzju għal Infrastruttura Ewropea ta' Riċerka (ERIC), ĠU L 206, 8.8.2009, p. 1.

[24] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36.

[25] Ara d-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, "Infrastrutturi tat-Teknoloġija", SWD(2019) 158 final, 8.4.2019.

[26] Il-Kummissjoni Ewropea, "Avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea", ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1.

kunċett ta' għajnuna mill-Istat jiċċara kif il-Kummissjoni tifhem il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat b'mod ġenerali, din it-Taqsima tqis sitwazzjonijiet li tipikament jinqalgħu fil-qasam tal-attivitajiet tar-RŻI mingħajr preġudizzju għall-interpretazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

2.1. Organizzazzjonijiet ta' riċerka u tixrid tal-għarfien u infrastrutturi ta' riċerka bħala destinatarji tal-għajnuna mill-Istat

19. L-organizzazzjonijiet ta' riċerka u tixrid tal-għarfien ("organizzazzjonijiet ta' riċerka") u l-infrastrutturi ta' riċerka jkunu destinatarji ta' għajnuna mill-Istat jekk il-finanzjament pubbliku tagħhom jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Skont l-Avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat, u f'konformita mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-benefiċjarju jrid jikkwalifika bħala impriża, iżda dik il-kwalifika ma tiddependix fuq l-istatus legali tiegħu, jiġifieri jekk huwiex organizzat skont il-liġi pubblika jew privata, jew min-natura ekonomika tiegħu, jiġifieri jekk huwiex bi skop ta' profitt jew le. Minflok, il-fattur deċiżiv għal dik il-kwalifika bħala impriża huwa jekk iwettaqx attività ekonomika li tikkonsisti f'li joffri prodotti jew servizzi f'suq partikolari[27].

2.1.1. Finanzjament pubbliku għal attivitajiet mhux ekonomiċi

20. Meta l-istess entità twettaq attivitajiet ta' natura kemm ekonomika kif ukoll mhux ekonomika, il-finanzjament pubbliku tal-attivitajiet mhux ekonomiċi mhux se jaqa' taħt l-Artikolu 107(1) tat-Trattat, jekk iż-żewġ tipi ta' attivitajiet u l-ispejjeż, il-finanzjament u d-dħul tagħhom jistgħu jiġu sseparati b'mod li jiġi evitat b'mod effettiv is-sussidju inkroċjat tal-attività ekonomika. L-evidenza tal-allokazzjoni dovuta tal-ispejjeż, il-finanzjament u d-dħul tista' tikkonsisti f'rapporti finanzjarji annwali tal-entità rilevanti.

21. Il-Kummissjoni tqis li l-attivitajiet li ġejjin huma ġeneralment ta' natura mhux ekonomika:

   (a) l-attivitajiet primarji tal-organizzazzjonijiet ta' riċerka u tal-infrastrutturi ta' riċerka, b'mod partikolari:

      (i) edukazzjoni għal riżorsi umani b'ħiliet aħjar u aktar kwalifikati. F'konformità mal-ġurisprudenza[28] u l-prassi deċiżjonali tal-Kummissjoni[29], u kif spjegat fl-Avviż dwar il-kunċett tal-għajnuna mill-Istat u l-Komunikazzjoni SGEI[30], l-edukazzjoni pubblika organizzata fis-sistema edukattiva nazzjonali,

---

[27] Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Ġunju 1987, Il-Kummissjoni *vs* L-Italja, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, il-paragrafu 7; is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-18 ta' Ġunju 1998, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, il-paragrafu 36; is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-19 ta' Frar 2002, Wouters *et* C-309/99, ECLI:EU:C:2002:98, il-paragrafu 46.

[28] Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-27 ta' Settembru 1988, *Humble u Edel*, C-263/86, ECLI:EU:C:1988:451, il-paragrafi 9–10, 15–18; is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-7 ta' Diċembru 1993, *Wirth*, C-109/92, ECLI:EU:C:1993:916, il-paragrafu 15.

[29] Ara pereżempju l-kawżi NN54/2006, *Přerov logistics College*, u N 343/2008, *Individual aid to the College of Nyíregyháza for the development of the Partium Knowledge Centre*.

[30] Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-fornitura ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4, il-paragrafi 26-29.

iffinanzjata totalment jew fil-biċċa l-kbira tagħha mill-Istat u taħt is-superviżjoni tal-Istat titqies bħala attività mhux ekonomika[31];

(ii) RŻ indipendenti għal aktar għarfien u fehim aħjar, fosthom RŻ kollaborattivi fejn l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka tinvolvi ruħha f'kollaborazzjoni effettiva[32];

(iii) tixrid wiesa' tar-riżultati tar-riċerka fuq bażi mhux esklussiva u mhux diskriminatorja, pereżempju permezz ta' tagħlim, bażijiet tad-*data* b'aċċess miftuħ, pubblikazzjonijiet miftuħa jew software miftuħ.

(b) attivitajiet ta' trasferiment tal-għarfien, fejn isiru jew mill-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka (inkluż id-dipartimenti jew is-sussidjarji tagħhom) jew flimkien ma', jew f'isem entitajiet oħra bħal dawn, u fejn il-profitt kollu minn dawk l-attivitajiet jiġi riinvestit fl-attivitajiet primarji tal-organizzazzjoni ta' riċerka jew tal-infrastruttura ta' riċerka. In-natura mhux ekonomika ta' dawk l-attivitajiet ma tiġix ippreġudikata billi l-forniment ta' servizzi korrispondenti jiġi kkuntrattat lil partijiet terzi permezz ta' sejħiet miftuħa għall-offerti.

22. Meta organizzazzjoni ta' riċerka jew infrastruttura ta' riċerka tkun użata kemm għal attivitajiet ekonomiċi kif ukoll mhux ekonomiċi, il-finanzjament pubbliku jaqa' taħt ir-regoli tal-għajnuna mill-Istat biss sal-punt li dan ikopri spejjeż marbuta mal-attivitajiet ekonomiċi[33]. Meta l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka tkun użata kważi esklussivament għal attività mhux ekonomika, il-finanzjament tagħha jista' ma jaqax taħt ir-regoli tal-għajnuna mill-Istat[34], sakemm l-użu ekonomiku jibqa' purament anċillari, jiġifieri jikkorrispondi għal attività li hija direttament relatata ma' u neċessarja għall-operat tal-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka, jew ikun intrinsikament marbut mal-użu mhux ekonomiku ewlieni tagħha, u jkollu kamp ta' applikazzjoni limitat. Għall-finijiet ta' dan il-qafas, il-Kummissjoni se tikkunsidra li dan ikun il-każ meta l-attivitajiet ekonomiċi jikkunsmaw eżattament l-istess inputs (bħal materjal, tagħmir, xogħol u kapital fiss) bħall-attivitajiet mhux ekonomiċi u l-kapaċità allokata kull sena għal tali attivitajiet ekonomiċi ma jaqbiżx il-20 % tal-kapaċità kumplessiva annwali tal-entità rilevanti. Il-monitoraġġ tal-karattru anċillari tal-attività ekonomika għandu japplika għal mill-inqas 10 snin mill-bidu tal-operazzjonijiet tal-organizzazzjoni tar-riċerka jew tal-infrastruttura ta' riċerka. Fil-każ li l-infrastruttura tar-riċerka jew l-organizzazzjoni tar-riċerka żżid l-attività ekonomika tagħha b'tali mod li ma tkunx tista' titqies bħala anċillari, il-finanzjament pubbliku tal-attività ekonomika kollha kemm hi tiġi taqa' taħt ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat.

---

[31] It-taħriġ tal-ħaddiema, fis-sens tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, ma jikkwalifikax bħala attività primarja mhux ekonomika tal-organizzazzjonijiet ta' riċerka.

[32] Forniment ta' servizzi ta' RŻ u RŻ imwettqa f'isem impriżi mhumiex meqjusa bħala RŻ indipendenti.

[33] Meta organizzazzjoni ta' riċerka jew infrastruttura ta' riċerka tkun iffinanzjata kemm pubblikament kif ukoll privatament, il-Kummissjoni se tqis li dan huwa każ fejn il-fondi pubbliċi allokati lill-entità rilevanti għal perjodu ta' kontabbiltà speċifiku jaqbżu l-ispejjeż tal-attivitajiet mhux ekonomiċi mġarrba f'dak il-perjodu.

[34] Peress li l-komunità tar-riċerka, meta twettaq attivitajiet ekonomiċi anċillari, tikseb għarfien espert u għarfien imtejba u msaħħa li jistgħu jintużaw biex jitwettqu l-attivitajiet primarji mhux ekonomiċi tal-organizzazzjoni ta' riċerka jew tal-infrastruttura ta' riċerka għall-benefiċċju tas-soċjetà inġenerali.

2.1.2. Finanzjament pubbliku ta' attivitajiet ekonomiċi ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka u ta' infrastrutturi ta' riċerka

23. Mingħajr preġudizzju għall-punt 22, meta organizzazzjonijiet ta' riċerka jew infrastrutturi ta' riċerka jintużaw biex jitwettqu attivitajiet ekonomiċi, bħall-kiri ta' tagħmir jew laboratorji lil impriżi, il-provvista ta' servizzi lil impriżi jew it-twettiq ta' riċerka b'kuntratt, il-finanzjament pubbliku ta' dawk l-attivitajiet ekonomiċi ġeneralment jitqies bħala għajnuna mill-Istat.

24. Madankollu, il-Kummissjoni ma tqisx l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka bħala benefiċjarja ta' għajnuna mill-Istat jekk taġixxi biss bħala sempliċi intermedjarja li tgħaddi t-totalità tal-finanzjament pubbliku u kull vantaġġ miksub permezz ta' dak il-finanzjament lid-destinatarju finali. Dan huwa ġeneralment il-każ meta:

(a) kemm il-finanzjament pubbliku kif ukoll kull vantaġġ miksub permezz ta' tali finanzjament ikunu kwantifikabbli u dimostrabbli, u jkun hemm mekkaniżmu xieraq li jiżgura li dawn jiġu mgħoddija kollha lid-destinatarji finali, pereżempju permezz ta' tnaqqis fil-prezzijiet, u

(b) ma jingħata l-ebda vantaġġ ieħor lill-intermedjarji minħabba li din tintgħażel permezz ta' proċedura miftuħa ta' sejħa għall-offerti jew peress li l-finanzjament pubbliku jkun disponibbli għall-entitajiet kollha li jissodisfaw l-kundizzjonijiet oġġettivi meħtieġa, sabiex il-konsumaturi, bħala d-destinatarji aħħarija jkunu intitolati jakkwistaw servizzi ekwivalenti mingħand kwalunkwe intermedjarju rilevanti.

25. Meta l-kundizzjonijiet fil-punt 24 jiġu ssodisfati, japplikaw ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat fil-livell tal-benefiċjarji aħħarija.

2.2. Għajnuna mill-Istat indiretta lil impriżi permezz ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka u tixrid tal-għarfien u infrastrutturi ta' riċerka ffinanzjati b'fondi pubbliċi

26. Il-mistoqsija ta' jekk u taħt liema kundizzjonijiet l-impriżi jiksbu vantaġġ skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat f'każijiet ta' riċerka kuntrattwali jew servizzi ta' riċerka pprovduti minn organizzazzjoni ta' riċerka jew minn infrastruttura ta' riċerka, kif ukoll f'każijiet ta' kollaborazzjoni ma' organizzazzjoni ta' riċerka jew infrastrutturi ta' riċerka, trid titwieġeb f'konformita mal-prinċipji ġenerali tal-għajnuna mill-Istat. Għal dan l-għan, kif spjegat fl-Avviż dwar il-kunċett tal-għajnuna mill-Istat, jista' b'mod partikolari jkun meħtieġ li jiġi vvalutat jekk l-imġiba tal-organizzazzjoni ta' riċerka jew tal-infrastrutturi ta' riċerka tistax tiġi attribwita lill-Istat[35].

2.2.1. Riċerka f'isem impriżi (riċerka kuntrattwali jew servizzi ta' riċerka)

27. Meta organizzazzjoni ta' riċerka jew infrastruttura ta' riċerka tintuża biex titwettaq riċerka kuntrattwali jew biex tipprovdi servizzi ta' riċerka lil xi impriża, li tipikament tispeċifika t-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt, tippossjedi r-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka, u ġġorr ir-riskju ta' falliment, normalment l-ebda għajnuna mill-Istat ma tiġi ttrasferita lill-impriża jekk l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura tar-riċerka

---

[35] Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Mejju 2002, *Franza vs Il-Kummissjoni,* C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, il-paragrafu 24.

tirċievi ħlas ta' rimunerazzjoni adegwata għas-servizzi tagħha, partikolarment meta tkun issodisfata waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka tipprovdi s-servizz ta' riċerka jew riċerka kuntrattwali tagħha bil-prezz tas-suq[36], jew

(b) meta ma jkunx hemm prezz tas-suq, l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka tipprovdi s-servizz ta' riċerka jew riċerka kuntrattwali tagħha bi prezz li:

- jirrifletti l-ispejjeż kollha tas-servizz u ġeneralment jinkludi marġini stabbilit permezz ta' referenza għal marġini komunement applikati minn impriżi attivi fis-settur tas-servizz ikkonċernat, jew

- ikun ir-riżultat ta' negozjati distakkati fejn l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka, fil-kapaċità tagħha ta' fornitur ta' servizz, tinnegozja sabiex tikseb il-benefiċċju ekonomiku massimu fiż-żmien meta jiġi konkluż il-kuntratt u jkopri mill-inqas l-ispejjeż marġinali tagħha.

28. Meta s-sjieda ta', jew id-drittijiet ta' aċċess għad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali ("DPI") jibqgħu għand l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka, il-valur tas-suq tagħhom jista' jitnaqqas mill-prezz pagabbli għas-servizzi kkonċernati.

2.2.2. Kollaborazzjoni ma' impriżi

29. Proġett jitqies li twettaq permezz ta' kollaborazzjoni effikaċi meta mill-inqas żewġ partijiet indipendenti jkollhom l-istess għan komuni billi jaqsmu x-xogħol u flimkien jiddefinixxu l-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, jipparteċipaw fid-disinn tiegħu, jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tiegħu u jaqsmu r-riskji finanzjarji, teknoloġiċi, xjentifiċi u oħra tiegħu, kif ukoll ir-riżultati tiegħu. Parti waħda jew aktar jistgħu jġorru l-ispejjeż sħaħ tal-proġett u b'hekk jeħilsu partijiet oħra mir-riskji finanzjarji tiegħu. It-termini u l-kundizzjonijiet ta' proġett ta' kollaborazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet għall-ispejjeż tiegħu, il-kondiviżjoni tar-riskji u tar-riżultati, it-tixrid tar-riżultati, l-aċċess għall-allokazzjoni tad-DPI u r-regoli għalih, iridu jiġu konklużi qabel jibda l-proġett[37]. Riċerka kuntrattwali u l-forniment ta' servizzi ta' riċerka mhumiex meqjusa li huma forom ta' kollaborazzjoni.

30. Meta proġetti ta' kollaborazzjoni jitwettqu b'mod konġunt minn impriżi u minn organizzazzjonijiet ta' riċerka jew infrastrutturi ta' riċerka, il-Kummissjoni tqis li ma tingħatax għajnuna indiretta mill-Istat lill-impriżi parteċipanti permezz ta' dawn l-entitajiet minħabba kundizzjonijiet favorevoli tal-kollaborazzjoni[38] jekk tiġi ssodisfata waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-impriża parteċipanti terfa' l-ispiża sħiħa tal-proġett, jew

---

[36] Meta l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka tipprovdi servizz ta' riċerka jew twettaq riċerka kuntrattwali speċifika għall-ewwel darba f'isem impriża partikolari, fuq bażi ta' prova u matul perjodu ta' żmien limitat b'mod ċar, il-Kummissjoni normalment tqis il-prezz mitlub bħala prezz tas-suq meta s-servizz ta' riċerka jew ir-riċerka kuntrattwali tkun unika u jista' jintwera li ma hemmx suq għaliha.

[37] Dan ma jinkludix ftehimiet definiti dwar il-valur tas-suq tad-DPI li jirriżultaw u l-valur tal-kontribuzzjonijiet għall-proġett.

[38] Inkluż fil-forma ta' ftehimiet dwar it-trasferiment ta' materjal, meta organizzazzjoni ta' riċerka jew infrastruttura ta' riċerka tittrasferixxi materjali lil impriża għall-attivitajiet ta' riċerka u żvilupp tar-riċevitur stess.

(b) ir-riżultati tal-kollaborazzjoni li ma jwasslux għal DPI jkunu jistgħu jiġu mxerrda b'mod mifrux u kull DPI li jirriżulta mill-attivitajiet ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka jew ta' infrastrutturi ta' riċerka jiġi allokat kollu lil dawk l-entitajiet, jew

(c) kull DPI li jirriżulta mill-proġett, kif ukoll id-drittijiet ta' aċċess relatati jiġu allokati lil sħab differenti fil-kollaborazzjoni b'mod li jirrifletti adegwatament il-pakketti ta' ħidma, il-kontribuzzjonijiet u l-interessi rispettivi tagħhom, jew

(d) l-organizzazzjonijiet ta' riċerka jew l-infrastrutturi ta' riċerka jirċievu kumpens ekwivalenti għall-prezz tas-suq għad-DPI li jirriżultaw mill-attivitajiet tagħhom u li jiġu assenjati lill-impriżi parteċipanti, jew li l-impriżi parteċipanti jiġu allokati drittijiet ta' aċċess għalihom. L-ammont assolut tal-valur ta' kull kontribuzzjoni, kemm finanzjarja kif ukoll mhux finanzjarja, tal-impriżi parteċipanti fl-ispejjeż tal-attivitajiet ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka jew ta' infrastrutturi ta' riċerka li rriżultaw fid-DPI kkonċernati, jista' jitnaqqas minn dak il-kumpens.

31. Għall-fini tal-punt 31(d), il-Kummissjoni tqis li l-kumpens irċevut huwa ekwivalenti għall-prezz tas-suq jekk jippermetti lill-organizzazzjonijiet ta' riċerka jew lill-infrastrutturi ta' riċerka kkonċernati jgawdu l-benefiċċju ekonomiku sħiħ ta' dawk id-drittijiet, meta tiġi ssodisfata waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-ammont tal-kumpens ikun ġie stabbilit permezz ta' proċedura ta' bejgħ miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja u kompetittiva, jew

(b) valwazzjoni indipendenti minn espert tikkonferma li l-ammont tal-kumpens huwa tal-anqas ekwivalenti għall-prezz tas-suq, jew

(c) l-organizzazzjoni ta' riċerka jew l-infrastruttura ta' riċerka, bħala bejjiegħa, tista' turi li tkun effettivament innegozjat il-kumpens, b'kundizzjonijiet distakkati, sabiex tikseb il-benefiċċju ekonomiku massimu fil-mument meta jkun konkluż il-kuntratt, filwaqt li jitqiesu l-objettivi statutorji tagħha, jew

(d) f'każijiet fejn il-ftehim ta' kollaborazzjoni jipprovdi lill-impriża li tkun qed tikkollabora bid-dritt tal-ewwel rifjut fir-rigward tad-DPI ġġenerati mill-organizzazzjonijiet ta' riċerka jew mill-infrastrutturi ta' riċerka li jkunu qed jikkollaboraw, meta dawk l-entitajiet jeżerċitaw dritt reċiproku li jissolleċitaw offerti ekonomikament aktar vantaġġużi minn partijiet terzi biex l-impriża li tkun qed tikkollabora jkollha jżid l-offerta tagħha skont dan.

32. Jekk l-ebda kundizzjoni fil-punt 31 ma tkun issodisfata, il-valur sħiħ tal-kontribuzzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' riċerka jew tal-infrastrutturi ta' riċerka lill-proġett jitqiesu bħala vantaġġ għall-impriżi li jkunu qed jikkollaboraw, li għalih japplikaw ir-regoli tal-għajnuna mill-Istat.

2.3. Akkwist pubbliku ta' servizzi ta' riċerka u żvilupp

33. L-akkwirenti pubbliċi jistgħu jakkwistaw servizzi ta' riċerka u żvilupp mingħand impriżi kemm permezz ta' żvilupp esklussiv kif ukoll permezz ta' proċeduri ta' akkwist prekummerċjali[39].

[39] Ara l-Komunikazzjoni u d-dokument ta' ħidma tal-persunal assoċjat – Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, "L-akkwist pubbliku prekummerċjali: Inrawmu l-innovazzjoni biex niżguraw servizzi pubbliċi sostenibbli u ta' kwalità għolja fl-Ewropa", COM(2007) 799 final, 14.12.2007.

34. Sakemm titwettaq proċedura miftuħa ta' sejħa għall-offerti għall-akkwist pubbliku f'konformita mad-direttivi applikabbli[40], il-Kummissjoni ġeneralment tqis li ma tingħatax għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat lill-impriżi li jfornu s-servizzi rilevanti[41].

35. Fil-każijiet l-oħrajn kollha, inkluż l-akkwist pubbliku prekummerċjali, il-Kummissjoni tqis li ma tingħata ebda għajnuna mill-Istat lill-impriżi meta l-prezz imħallas għas-servizzi rilevanti jirrifletti bis-sħiħ il-valur tas-suq tal-benefiċċji li jirċievi l-akkwirent pubbliku u tar-riskji meħuda mill-fornituri parteċipanti, b'mod partikolari meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) il-proċedura tal-għażla tkun miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja, u tkun ibbażata fuq għażla oġġettiva u kriterji tal-għoti speċifikati qabel il-proċedura tal-offerti;

(b) l-arranġamenti kuntrattwali previsti li jiddeskrivu d-drittijiet u l-obbligi kollha tal-partijiet, inkluż fir-rigward tad-DPI, ikunu disponibbli għall-offerenti interessati kollha qabel il-proċedura tal-offerti;

(c) l-akkwist pubbliku ma jagħti l-ebda trattament preferenzjali lil ebda fornitur parteċipant fil-provvista ta' volumi kummerċjali tal-prodotti jew is-servizzi finali lil akkwirent pubbliku fl-Istat Membru kkonċernat[42], u

(d) tkun issodisfata waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:

- ir-riżultati kollha li ma joħolqux DPI jkunu jistgħu jiġu mxerrda ma' kulħadd, pereżempju permezz ta' pubblikazzjoni, tagħlim jew kontribuzzjoni lill-korpi ta' standardizzazzjoni b'mod li jippermetti lil impriżi oħra jirriproduċuhom, u kwalunkwe DPI jiġi allokat bis-sħiħ lill-akkwirent pubbliku, jew
- kull fornitur tas-servizzi li jingħatawlu riżultati li joħolqu DPI jkun meħtieġ jagħti lill-akkwirent pubbliku aċċess bla limitu għal dawn ir-riżultati mingħajr ħlas, u li jagħti aċċess lil partijiet terzi, pereżempju permezz ta' liċenzji mhux esklussivi, skont il-kundizzjonijiet tas-suq.

36. Meta l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 35 ma jkunux issodisfati, l-Istati Membri jistgħu jużaw valutazzjoni individwali tat-termini tal-kuntratt bejn l-akkwirent pubbliku u l-impriża, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ġenerali li tiġi nnotifikata għajnuna RŻI skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

---

40 Ara l-Artikolu 27 tad-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65) u l-Artikolu 45 tad-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243). Bl-istess mod, fil-każ ta' proċedura ristretta skont it-tifsira rispettiva tal-Artikoli 28 tad-Direttiva 2014/24/UE u l-Artikolu 46 tad-Direttiva 2014/25/UE, il-Kummissjoni wkoll tqis li l-impriżi ma jingħatawx għajnuna mill-Istat, sakemm il-fornituri interessati ma jinżammux milli jippreżentaw offerti mingħajr raġunijiet validi.

41 Dan ikun ukoll il-każ meta akkwirenti pubbliċi jakkwistaw soluzzjonijiet innovattivi li jirriżultaw minn akkwist pubbliku preċedenti ta' RŻ, jew prodotti u servizzi mhux ta' RŻ li jridu jkunu ta' livell ta' prestazzjoni li jkun jeħtieġ innovazzjoni ta' prodott, ta' proċess jew ta' organizzazzjoni.

42 Mingħajr preġudizzju għall-proċeduri li jkopru kemm l-iżvilupp kif ukoll l-akkwist sussegwenti ta' prodotti jew servizzi uniċi jew speċjalizzati.

3. VALUTAZZJONI TAL-KOMPATIBBILTÀ TA' GĦAJNUNA GĦAR-RŻI

37. Abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' tqis kompatibbli mas-suq intern l-għajnuna mill-Istat li tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi fi ħdan l-Unjoni Ewropea, meta din l-għajnuna ma taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

38. F'din it-Taqsima, il-Kummissjoni tiċċara kif se tapplika l-prinċipji ta' valutazzjoni tal-kompatibbiltà u, fejn applikabbli, tistabbilixxi kundizzjonijiet speċifiċi għall-iskemi ta' għajnuna u kundizzjonijiet oħrajn addizzjonali għall-għajnuna individwali li hija soġġetta għall-obbligu ta' notifika.

39. Sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tistax titqies kompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni se tiddetermina jekk il-miżura ta' għajnuna tiffaċilitax l-iżvilupp ta' ċerta attività ekonomika) u jekk taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

40. Sabiex tagħmel il-valutazzjoni msemmija fil-punt 39, il-Kummissjoni se tqis l-aspetti li ġejjin:

(a) L-ewwel kundizzjoni: L-għajnuna għar-RŻI tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

(i) *identità tal-attività ekonomika* (taqsima 3.1.1)

(ii) *effett ta' inċentiv*: valutazzjoni ta' jekk l-għajnuna tbiddilx l-imġiba tal-impriża jew tal-impriżi kkonċernati b'tali mod li tali impriża jew impriżi jidħlu għal attività addizzjonali li ma titwettaqx mingħajr l-għajnuna jew li titwettaq b'mod ristrett jew differenti jew f'post differenti (taqsima 3.1.2).

(iii) *l-għajnuna ma tiksirx id-dispożizzjonijiet u l-prinċipji rilevanti tad-dritt tal-Unjoni* (taqsima 3.1.3)

(b) It-tieni kundizzjoni: L-għajnuna għar-RŻI ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni

(i) *ħtieġa ta' intervent mill-Istat*: il-miżura ta' għajnuna trid toħloq titjib materjali li s-suq ma jistax jipproduċi waħdu, pereżempju billi jiġi rrimedjat falliment tas-suq jew jiġi indirizzat tħassib dwar l-ekwità jew il-koeżjoni fejn applikabbli (taqsima 3.2.1).

(ii) *l-adegwatezza tal-miżura ta' għajnuna*: il-miżura ta' għajnuna proposta trid tkun strument ta' politika xieraq biex jiffaċilita l-iżvilupp tal-attività ekonomika (taqsima 3.2.2).

(iii) *il-proporzjonalità tal-għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu meħtieġ)*: l-ammont u l-intensità tal-għajnuna jridu jkunu limitati għall-minimu meħtieġ biex jinduċi l-investiment jew l-attività addizzjonali mill-impriża/i kkonċernata/i (taqsima 3.2.3).

(iv) *it-trasparenza tal-għajnuna*: l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-operaturi ekonomiċi u l-pubbliku jrid ikollhom aċċess faċli għall-atti u għall-informazzjoni kollha rilevanti dwar l-għajnuna li tingħata fil-qafas tagħhom (taqsima 3.2.4).

(v) *l-effetti negattivi li l-għajnuna għar-RŻI jista' jkollha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri jridu jiġu minimizzati jew evitati*: (taqsima 3.2.5).

(vi) *l-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna* (taqsima 3.2.6)

3.1. L-ewwel kundizzjoni: L-għajnuna għar-RŻI tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

3.1.1. L-identifikazzjoni tal-attività ekonomika appoġġata

41. Il-Kummissjoni se tivvaluta, abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru, liema attività ekonomika se tkun appoġġata mill-miżura notifikata.

3.1.2. Effett ta' inċentiv

3.1.2.1 Kundizzjonijiet ġenerali

42. L-għajnuna għar-RŻI tista' tinstab kompatibbli mas-suq intern biss jekk ikollha effett ta' inċentiv. Il-Kummissjoni tqis li għajnuna mingħajr effett ta' inċentiv ma tiffaċilitax l-iżvilupp ta' attività ekonomika..

43. Effett ta' inċentiv iseħħ meta l-għajnuna tbiddel l-imġiba ta' impriża b'tali mod li din tinvolvi ruħha f'attivitajiet addizzjonali li ma twettaqx mingħajr l-għajnuna jew twettaqhom b'mod ristrett jew differenti. L-għajnuna madankollu ma tridx tissussidja l-ispejjeż ta' attività li impriża xorta waħda ġġarrab u ma tridx tikkumpensa r-riskju kummerċjali normali ta' attività ekonomika[43].

44. Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma tippreżentax inċentiv għall-benefiċjarju kull meta l-ħidma fuq l-attività ta' RŻI rilevanti[44] tkun diġà bdiet qabel ma l-benefiċjarju jkun applika għall-għajnuna mingħand l-awtoritajiet nazzjonali[45]. Meta l-ħidma tibda qabel ma l-applikazzjoni għall-għajnuna tiġi sottomessa mill-benefiċjarju lill-awtoritajiet nazzjonali, il-proġett ma jkunx eliġibbli għall-għajnuna.

45. L-applikazzjoni għall-għajnuna trid tinkludi tal-anqas l-isem u d-daqs tal-applikant, deskrizzjoni tal-proġett, inkluż fejn jinsab u d-dati tal-bidu u tat-tmiem, l-ammont ta' għajnuna pubblika meħtieġ biex jitwettaq, u lista ta' spejjeż eliġibbli.

46. Sal-punt li jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni tista' tqis li miżuri fiskali jkollhom effett ta' inċentiv, billi jistimulaw aktar infiq fir-RŻI mill-impriżi, abbażi ta' studji ta' evalwazzjoni[46] provduti mill-Istati Membri.

3.1.2.2. Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwali

47. Għal għajnuna individwali notifikabbli, l-Istati Membri jridu juru lill-Kummissjoni li l-għajnuna għandha effett ta' inċentiv u għalhekk jeħtieġ li jipprovdu evidenza ċara li l-għajnuna għandha impatt pożittiv fuq id-deċiżjoni tal-impriża li twettaq attivitajiet ta'

---

43 Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, *HGA* et vs *Il-Kummissjoni*, Kawżi Magħquda C-630/11 P sa C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387.

44 Jekk l-applikazzjoni għall-għajnuna tkun għal proġett ta' RŻ, dan ma jeskludix li l-benefiċjarju potenzjali jkun diġà wettaq studji ta' fattibilità li ma humiex koperti mit-talba għall-għajnuna.

45 Fil-każ ta' għajnuna għal proġetti jew għal attivitajiet li jitwettqu f'fażijiet suċċessivi li jistgħu jkunu soġġetti għal proċeduri tal-għoti ta' għajnuna separati, ifisser li l-ħidma ma tridx tibda qabel l-ewwel applikazzjoni għal għajnuna. Fil-każ ta' għajnuna mogħtija skont skema ta' għajnuna fiskali awtomatika, din l-iskema trid tkun ġiet adottata u daħlet fis-seħħ qabel jibda kwalunkwe xogħol fuq il-proġett megħjun jew l-attività megħjuna.

46 Anki jekk dan jista' ma jkunx possibbli *ex ante* għal miżura ta' għajnuna li tkun għadha kif ġiet introdotta, l-Istati Membri jkunu mistennija jipprovdu studji ta' evalwazzjoni dwar l-effett ta' inċentiv tal-iskemi ta' għajnuna fiskali tagħhom (b'hekk metodoloġiji ppjanati jew maħsuba għall-evalwazzjonijiet *ex post* jenħtieġ li normalment ikunu parti mit-tfassil ta' tali miżuri). Fin-nuqqas ta' kwalunkwe studju ta' evalwazzjoni, l-effett ta' inċentiv tal-iskemi ta' għajnuna fiskali jista' jiġi preżunt biss għal miżuri inkrementali.

RŻI li kieku ma kinux isiru. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' twettaq valutazzjoni komprensiva tal-miżura ta' għajnuna inkwistjoni, l-Istat Membru kkonċernat irid jipprovdi mhux biss informazzjoni dwar il-proġett megħjun iżda wkoll, sa fejn ikun possibbli, deskrizzjoni komprensiva ta' x'kien jiġri jew ta' x'wieħed seta' raġonevolment jistenna li jiġri mingħajr l-għajnuna, jiġifieri x-xenarju kontrofattwali. Ix-xenarju kontrofattwali jista' jikkonsisti fin-nuqqas ta' proġett alternattiv jew fi proġett alternattiv definit b'mod ċar u prevedibbli biżżejjed meqjus mill-benefiċjarju fit-teħid tad-deċiżjonijiet interni tiegħu, u jista' jkun relatat ma' proġett alternattiv li jkun kompletament jew parzjalment imwettaq barra l-Unjoni.

48. Fl-analiżi tagħha, il-Kummissjoni tqis l-elementi li ġejjin:

(i) **l-ispeċifikazzjoni tal-bidla intenzjonata**: trid tiġi speċifikata sew il-bidla fl-imġiba li hija mistennija li tirriżulta mill-għajnuna mill-Istat, jiġifieri jekk hijiex se tiskatta proġett ġdid, jew jekk hijiex se ttejjeb id-daqs, il-kamp ta' applikazzjoni jew ir-ritmu ta' proġett;

(ii) **l-analiżi kontrofattwali**: il-bidla fl-imġiba trid tiġi identifikata billi jitqabbel x'ikun ir-riżultat mistenni u l-livell ta' attività maħsub bl-għajnuna u mingħajr l-għajnuna. Id-differenza bejn iż-żewġ xenarji turi l-impatt tal-miżura tal-għajnuna u l-effett ta' inċentiv tagħha;

(iii) **il-livell ta' profittabbiltà**: meta proġett jew investiment, fih innifsu, ma jkunx ta' profitt biex jitwettaq minn impriża, iżda jkun jiġġenera benefiċċji importanti għas-soċjetà, hemm iktar probabbiltà li l-għajnuna jkollha effett ta' inċentiv;

(iv) **l-ammont ta' investiment u qafas ta' żmien tal-flussi tal-flus**: investiment tal-bidu għoli, livell baxx ta' flussi ta' flus approprjabbli u frazzjoni sinifikanti ta' flussi ta' flus fil-futur imbiegħed ħafna jew b'mod inċert ħafna, jitqiesu elementi pożittivi fil-valutazzjoni tal-effett ta' inċentiv;

(v) **il-livell ta' riskju involut**: il-valutazzjoni tar-riskju tikkunsidra b'mod partikolari l-irriversibbiltà tal-investiment, il-probabilità ta' falliment kummerċjali, ir-riskju li l-proġett ikun inqas produttiv milli mistenni, ir-riskju li l-proġett jhedded attivitajiet oħra tal-benefiċjarju tal-għajnuna u r-riskju li l-ispejjeż tal-proġett jheddu l-vijabbiltà finanzjarja tiegħu.

49. L-Istati Membri huma b'mod partikolari mistiedna jużaw dokumenti tal-bord, valutazzjonijiet tar-riskji, rapporti finanzjarji, pjanijiet ta' negozju interni, opinjonijiet tal-esperti u studji oħra marbuta mal-proġett li qed jiġi vvalutat. Dokumenti li jkun fihom informazzjoni dwar previżjonijiet tad-domanda, previżjonijiet tal-ispejjeż, previżjonijiet finanzjarji, dokumenti li jiġu ppreżentati lil kumitat tal-investiment u li jiddeskrivu fid-dettall diversi xenarji ta' investiment, jew dokumenti pprovduti lil istituzzjonijiet finanzjarji jistgħu jgħinu lill-Istati Membri juru l-effett ta' inċentiv.

50. Sabiex jiġi żgurat li l-effett ta' inċentiv jiġi stabbilit fuq bażi oġġettiva, il-Kummissjoni tista' fil-valutazzjoni tagħha tqabbel *data* speċifika għall-kumpanija ma' *data* dwar l-industrija li fiha jkun attiv il-benefiċjarju tal-għajnuna. B'mod partikolari, l-Istati Membri jenħtieġu li, fejn possibbli, jipprovdu *data* speċifika għall-industrija li turi li x-xenarju kontrofattwali tal-benefiċjarju, il-livell ta' profittabbiltà meħtieġ tiegħu u l-flussi ta' flus mistennija tiegħu huma raġonevoli.

51. F'dak il-kuntest, il-livell ta' profittabbiltà jista' jiġi evalwat b'referenza għal metodoloġiji li jista' jintwera li tuża l-impriża benefiċjarja jew li huma prassi standard

fl-industrija partikolari kkonċernata, u li jistgħu jinkludu metodi għall-evalwazzjoni tal-valur nett attwali tal-proġett (net present value, NPV)[47], ir-rata' ta' redditu interna (internal rate of return, IRR)[48] jew il-qligħ medju fuq il-kapital użat (return on capital employed, ROCE).

52. Barra minn hekk, fil-każ ta' appoġġ għall-investiment għal attivitajiet ta' RŻ transfruntiera, infrastrutturi ta' riċerka, infrastrutturi tat-teknoloġija kif ukoll raggruppamenti ta' innovazzjoni, il-Kummissjoni se tikkunsidra investimenti li jiffaċilitaw il-kooperazzjoni transfruntiera jew li huma ffinanzjati minn aktar minn Stat Membru wieħed, bħala li jkunu element li jista' jsaħħaħ l-effett ta' inċentiv tal-għajnuna peress li jista' jkun hemm preżunzjoni qawwija li l-għajnuna qed tinċentiva attivitajiet ta' RŻI li jirriżultaw fi proġett li huwa akbar fid-daqs, jew fil-kamp ta' applikazzjoni, jew li l-ħeffa tal-proġett tiġi ffaċilitata mill-għajnuna, jew l-ispejjeż totali tal-proġett huma ogħla (ara l-premessa 139 below) minħabba d-domanda akbar fil-mira tal-attivitajiet, meta mqabbla ma' proġett li għandu l-għan li jissodisfa biss il-ħtiġijiet nazzjonali.

53. Għalhekk, l-għajnuna ma titqiesx kompatibbli mas-suq intern f'każijiet fejn ikun jidher li l-istess attivitajiet jistgħu jitwettqu u se jitwettqu anki mingħajr għajnuna.

3.1.3 L-ebda ksur tad-dritt rilevanti tal-Unjoni

54. Jekk miżura ta' għajnuna mill-Istat, il-kundizzjonijiet mehmużin magħha, inkluż il-metodu ta' finanzjament tagħha meta dan jifforma parti integrali mill-miżura ta' għajnuna mill-Istat, jew l-attività li tiffinanzja jkunu jinvolvu ksur tad-dritt rilevanti tal-UE, l-għajnuna ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern[49].

55. Hi u tivvaluta l-kompatibbiltà ta' kwalunkwe għajnuna individwali mas-suq intern, il-Kummissjoni tieħu inkunsiderazzjoni b'mod partikolari kwalunkwe proċediment ta' ksur tal-Artikolu 101 jew 102 tat-Trattat li jista' jirrigwarda lill-benefiċjarju tal-għajnuna u li jista' jkun rilevanti għall-valutazzjoni tagħha skont l-Artikolu 107(3) tat-Trattat[50].

3.2. It-tieni kundizzjoni: L-għajnuna għar-RŻI ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni

56. Skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, l-għajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti oqsma ekonomiċi tista' tiġi ddikjarata kompatibbli, "basta dik l-għajnuna ma tfixkilx il-kondizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni".

---

[47] Il-valur preżenti nett ta' proġett huwa d-differenza bejn il-flussi ta' flus pożittivi u negattivi matul il-ħajja tal-investiment, imnaqqsa għall-valur attwali tagħhom (billi jintuża l-kost tal-kapital).

[48] L-IRR mhijiex ibbażata fuq qligħ kontabbilizzat f'sena partikolari, imma tqis il-fluss tal-flussi ta' flus futuri li l-investitur jistenna li jirċievi matul il-ħajja kollha tal-investiment. Hija definita bħala r-rata ta' skont li għaliha l-NPV tal-fluss ta' flussi ta' flus ikun żero.

[49] Ara pereżempju s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-19 ta' Settembru 2000, *Il-Ġermanja* vs *Il-Kummissjoni*, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, il-paragrafu 78; is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-22 ta' Diċembru 2008, *Société Régie Networks* vs *Rhône-Alpes Bourgogne*, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, il-paragrafi 94-116; Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-22 ta' Settembru 2020, *L-Awstrija vs il-Kummissjoni*, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, il-paragrafu 44; Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Ottubru 2010, *Nuova Agricast* vs. *il-Kummissjoni*, C-67/09 P, ECLI:EU:C:2010:607, il-paragrafu 51.

[50] Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-15 ta' Ġunju 1993, *Matra* vs. *il-Kummissjoni*, C-225/91, ECLI:EU:C:1993:239, il-paragrafu 42.

57. Il-valutazzjoni tal-effetti negattivi fuq is-suq intern tinvolvi valutazzjonijiet ekonomiċi u soċjali kumplessi. Din it-Taqsima tistabbilixxi l-metodu tal-eżerċitar tad-diskrezzjoni tal-Kummissjoni fit-twettiq tal-valutazzjoni skont it-tieni kundizzjoni tal-valutazzjoni tal-kompatibbiltà msemmija fil-punt 40(b).

58. Min-natura tagħha stess, kwalunkwe miżura ta' għajnuna tiġġenera distorsjonijiet fil-kompetizzjoni u jkollha effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Madankollu, sabiex jiġi stabbilit jekk l-effetti ta' distorsjoni tal-għajnuna jkunux limitati għall-minimu, il-Kummissjoni tivverifika jekk l-għajnuna tkunx meħtieġa, xierqa, proporzjonata u trasparenti.

59. Imbagħad, il-Kummissjoni tivvaluta l-effett ta' distorsjoni tal-għajnuna għar-RŻI inkwistjoni fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. B'mod aktar speċifiku, l-għajnuna fil-qasam tar-RŻI tista' tikkawża distorsjonijiet speċifiċi fis-suq tal-prodotti u effetti ta' lokalizzazzjoni. Il-Kummissjoni mbagħad tibbilanċja l-effetti pożittivi tal-għajnuna mal-effetti negattivi tagħha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Meta l-effetti pożittivi jegħlbu l-effetti negattivi, il-Kummissjoni tiddikjara l-għajnuna bħala kompatibbli.

3.2.1. *Ħtieġa ta' intervent mill-Istat*

60. Miżura ta' għajnuna mill-Istat trid tkun immirata lejn sitwazzjoni fejn l-għajnuna tista' ġġib magħha żvilupp materjali li s-suq ma jkunx kapaċi jġib waħdu, pereżempju billi tirrimedja falliment tas-suq għall-attività jew l-investiment ta' RŻI inkwistjoni.

3.2.1.1. Kundizzjonijiet ġenerali

61. L-għajnuna mill-Istat tista' tkun neċessarja biex jiżdiedu r-RŻI fl-Unjoni f'sitwazzjoni fejn is-suq waħdu, jonqos milli jagħti riżultati effiċjenti. Sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat hijiex effettiva biex jintlaħaq ir-riżultat maħsub, l-ewwel huwa meħtieġ li tiġi identifikata l-problema li trid tiġi indirizzata. L-għajnuna mill-Istat jenħtieġ li tkun immirata lejn sitwazzjonijiet fejn tista' ġġib żvilupp materjali li s-suq waħdu ma jistax iġib. L-Istati Membri jenħtieġ li jispjegaw kif il-miżura ta' għajnuna tista' timmitiga b'mod effikaċi l-fallimenti tas-suq identifikati, li jfixklu l-implimentazzjoni tal-attività jew tal-investiment ta' RŻI inkwistjoni mis-suq waħdu.

62. Ir-RŻI jitwettqu permezz ta' serje ta' attivitajiet, li normalment ikunu upstream f'għadd ta' swieq ta' prodotti, u jisfruttaw il-kapaċitajiet disponibbli biex jiġu żviluppati prodotti, servizzi u proċessi ġodda jew imtejba f'dawn is-swieq ta' prodotti jew fi swieq kompletament ġodda, u b'hekk irawmu t-tkabbir ekonomiku u jikkontribwixxu għall-koeżjoni territorjali u soċjali jew iżidu l-interess ġenerali tal-konsumaturi. Madankollu, fid-dawl tal-kapaċitajiet disponibbli ta' RŻI, il-fallimenti tas-suq jistgħu jkunu ta' ostaklu biex jintlaħqu riżultati ottimali u jistgħu jwasslu għal riżultati ineffiċjenti minħabba r-raġunijiet li ġejjin:

(i) **esternalitajiet pożittivi jew effetti konsegwenzjali tal-għarfien**: Ir-RŻI ta' spiss jiġġeneraw benefiċċji għas-soċjetà fil-forma ta' effetti konsegwenzjali pożittivi, pereżempju effetti konsegwenzjali fuq l-għarfien jew opportunitajiet imtejba biex atturi ekonomiċi oħra jiżviluppaw prodotti u servizzi komplementari. Madankollu, meta jitħallew f'idejn is-suq, għadd ta' proġetti jista' jkollhom rata ta' qligħ mhux attraenti mill-perspettiva privata, anki jekk il-proġetti jkunu ta' benefiċċju għas-soċjetà, minħabba li impriżi li jfittxu l-profitt ma jistgħux jappropriaw biżżejjed il-benefiċċju tal-azzjonijiet tagħhom meta jiddeċiedu dwar l-ammont ta' RŻI li

jenħtieġ li jwettqu. Għajnuna mill-Iistat tista' għalhekk tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni ta' proġetti li jwasslu għal benefiċċju soċjetali jew ekonomiku kumplessiv u li kieku ma jiġux segwiti.

Madankollu, il-benefiċċji tal-attivitajiet ta' RŻI la huma kollha esternalitajiet u lanqas il-preżenza weħidha ta' esternalitajiet ma tfisser awtomatikament li l-għajnuna mill-Istat hija kompatibbli mas-suq intern. B'mod ġenerali, il-konsumaturi jkunu lesti jħallsu għall-benefiċċju dirett ta' prodotti u servizzi ġodda filwaqt li l-kumpaniji jistgħu japproprjaw il-benefiċċji mill-investiment tagħhom permezz ta' strumenti eżistenti oħra, bħad-DPI. F'xi każijiet, madankollu, dawk il-mezzi mhumiex perfetti u jħallu falliment tas-suq residwu li jista' jiġi kkoreġut bl-għajnuna mill-Istat. Pereżempju, kif inhuwa argumentat ta' spiss għar-riċerka fundamentali, jista' jkun diffiċli li terzi jiġu esklużi milli jiksbu aċċess għar-riżultati ta' xi attivitajiet, u dan jista' għalhekk ikun ta' ġid pubbliku. Min-naħa l-oħra, għarfien aktar speċifiku marbut mal-produzzjoni jista' ta' spiss ikun protett sew, pereżempju permezz ta' privattivi, u dan jippermetti lill-inventur jikseb qligħ ogħla fuq l-invenzjoni;

(ii) **informazzjoni imperfetta u asimmetrika**: L-attivitajiet ta' RŻI huma kkaratterizzati minn livell għoli ta' inċertezza; F'ċerti ċirkostanzi, minħabba informazzjoni imperfetta u asimmetrika, l-investituri privati jistgħu ma jkunux daqshekk ħerqana jiffinanzjaw proġetti ta' siwi u ħaddiema bi kwalifiki għoljin jistgħu ma jkunux konxji mill-possibbiltajiet ta' reklutaġġ f'impriżi innovattivi. B'riżultat ta' dan, l-allokazzjoni ta' riżorsi umani u finanzjarji tista' ma tkunx adegwata u proġetti li jistgħu jkunu ta' siwi għas-soċjetà jew l-ekonomija jistgħu ma jitwettqux.

F'ċerti każijiet, informazzjoni imperfetta u asimmetrika tista' wkoll tfixkel l-aċċess għall-finanzi. Madankollu, informazzjoni imperfetta u l-preżenza ta' riskju ma jiġġustifikawx awtomatikament il-ħtieġa għal għajnuna mill-Istat. Proġetti b'redditu fuq l-investiment privat aktar baxx li mhux qed jiġu ffinanzjati jistgħu jkunu sinjal ta' effiċjenza tas-suq. Barra minn hekk, ir-riskju huwa parti minn kull attività kummerċjali u mhuwiex falliment tas-suq fih innifsu. Madankollu, f'kuntest ta' informazzjoni asimmetrika, ir-riskju jista' jaggrava l-problemi ta' finanzjament;

(iii) **falliment fil-koordinazzjoni u n-networking**: il-ħila tal-impriżi li jikkoordinaw ma' xulxin jew li jinteraġixxu flimkien biex iwettqu RŻI tista' tiġi mfixkla minħabba diversi raġunijiet, inklużi diffikultajiet fil-koordinazzjoni bejn għadd kbir ta' sħab fil-kollaborazzjoni meta xi wħud minnhom ikollhom interessi diverġenti, problemi fit-tfassil ta' kuntratti, u diffikultajiet fil-koordinazzjoni tal-kollaborazzjoni minħabba li pereżempju tiġi kondiviża informazzjoni sensittiva.

3.2.1.2. Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwali

63. Filwaqt li ċerti fallimenti tas-suq jistgħu jtellfu r-RŻI b'mod ġenerali, mhux l-impriżi u s-setturi kollha tal-ekonomija jiġu affettwati minnhom bl-istess grad. Konsegwentement, għal għajnuna individwali notifikabbli, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu informazzjoni xierqa dwar jekk l-għajnuna tindirizzax falliment tas-suq ġenerali fir-rigward tar-RŻI, jew falliment ta' suq speċifiku għar-RŻI li jaffettwa, pereżempju, settur jew linja kummerċjali partikolari.

64. Il-Kummissjoni tqis l-elementi li ġejjin:

(i) **effetti konsegwenzjali tal-għarfien**: il-livell previst ta' tixrid ta' għarfien; l-ispeċifiċità tal-għarfien iġġenerat; id-disponibbiltà tal-protezzjoni tad-DPI; il-grad ta' kumplimentarjetà ma' prodotti u servizzi oħra;

(ii) **informazzjoni imperfetta u asimmetrika**: il-livell ta' riskju u l-kumplessità tal-attivitajiet ta' RŻI; il-ħtieġa ta' finanzi esterni; il-karatteristiċi tal-benefiċjarju tal-għajnuna fir-rigward tal-aċċess għal finanzjament estern;

(iii) **nuqqasijiet fil-koordinazzjoni**: l-għadd ta' impriżi fil-kollaborazzjoni; l-intensità tal-kollaborazzjoni; interessi diverġenti bejn is-sħab fil-kollaborazzjoni; problemi fit-tfassil tal-kuntratti; problemi fil-koordinazzjoni tal-kollaborazzjoni.

65. Fl-analiżi tagħha ta' allegat falliment tas-suq li jfixkel l-attivitajiet ta' RŻI li jridu jiġu skattati permezz tal-miżura ta' għajnuna, il-Kummissjoni tqis, b'mod partikolari kull paragun settorjali disponibbli u studji oħra, li jenħtieġ li jiġu pprovduti mill-Istat Membru kkonċernat.

66. Meta jinnotifikaw investiment jew għajnuna operazzjonali għal raggruppamenti, l-Istati Membri jridu jipprovdu informazzjoni dwar l-ispeċjalizzazzjoni ppjanata jew mistennija tar-raggruppament tal-innovazzjoni, il-potenzjal reġjonali eżistenti u l-preżenza ta' raggruppamenti b'għanijiet simili fl-Unjoni. Fejn rilevanti, l-Istati Membri jenħtieġ li jispjegaw ukoll kif ir-raggruppament jista' jkollu effett pożittiv fuq l-avvanz teknoloġiku u t-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija tal-Unjoni. Meta r-raggruppament ta' innovazzjoni appoġġat ikun Hub ta' Innovazzjoni Diġitali, il-Kummissjoni se tassumi tali kontribuzzjoni. Fl-analiżi tagħha, il-Kummissjoni tanalizza jekk il-kollaborazzjonijiet li jiġu stimulati jew inċentivati mill-attivitajiet tar-raggruppament tal-innovazzjoni jistgħux jimmiraw, fost l-oħrajn, li jnaqqsu ż-żmien meħtieġ mill-ħolqien ta' għarfien ġdid għat-traspożizzjoni tiegħu f'applikazzjonijiet innovattivi bħal prodotti, servizzi u proċessi u soluzzjonijiet, abbażi wkoll ta' teknoloġiji diġitali, u b'hekk jgħinu biex jittrasformaw l-ekonomija tal-Unjoni f'konformità mal-Patt Ekoloġiku u l-Komunikazzjoni dwar l-Ewropa Diġitali.

67. Meta jinnotifikaw għajnuna għall-investiment għall-infrastrutturi tat-teknoloġija, l-Istati Membri jridu jipprovdu informazzjoni dettaljata u preċiża dwar l-ispeċjalizzazzjoni ppjanata jew mistennija tal-infrastruttura tat-teknoloġija, il-karattru tal-ogħla livell tagħha u r-rwol li l-infrastruttura tat-teknoloġija jista' jkollha fl-iffaċilitar tat-tranżizzjoni diġitali u ekoloġika tal-ekonomija tal-Unjoni f'livell reġjonali, nazzjonali jew tal-Unjoni. L-Istati Membri jridu jipprovdu wkoll informazzjoni dwar jekk hemmx infrastrutturi tat-teknoloġija simili fl-Unjoni, kemm jekk iffinanzjati pubblikament kif ukoll jekk le. Barra minn hekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu informazzjoni dwar il-profil tal-utenti, bħad-daqs, is-settur u informazzjoni rilevanti oħra. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni tikkunsidra sa liema punt il-kapaċità tal-infrastruttura se tiġi allokata għal servizzi pprovduti lill-SMEs u b'hekk tipprovdi opportunitajiet għall-SMEs biex itejbu l-effiċjenza tal-proċessi ta' produzzjoni tagħhom stess u l-kapaċità tagħhom li jinnovaw prodotti u mudelli ta' negozju, b'mod partikolari ffaċilitata mill-aċċess għat-teknoloġiji diġitali.

68. Fir-rigward ta' għajnuna mill-Istat li tingħata għal proġetti jew għal attivitajiet li huma ffinanzjati wkoll mill-Unjoni, direttament jew indirettament (jiġifieri mill-Kummissjoni, mill-aġenziji eżekuttivi tagħha, minn impriżi konġunti stabbiliti abbażi tal-Artikoli 185 u 187 tat-Trattat, jew minn kull korp ta' implimentazzjoni ieħor fejn il-finanzjament tal-

Unjoni ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri), il-Kummissjoni tqis li tkun ġiet stabbilita l-ħtieġa li jintervjeni l-Istat.

69. Min-naħa l-oħra, meta l-għajnuna mill-Istat tingħata għal proġetti jew attivitajiet li, fir-rigward tal-kontenut teknoloġiku, il-livell ta' riskju u d-daqs, huma simili għal dawk li diġà qed jitwettqu bil-kundizzjonijiet tas-suq fl-Unjoni, fil-prinċipju l-Kummissjoni tassumi li ma jeżistix falliment tas-suq u titlob aktar evidenza u ġustifikazzjoni għall-ħtieġa ta' intervent mill-Istat. B'mod partikolari, fil-każ ta' infrastrutturi tat-teknoloġija u raggruppamenti ta' innovazzjoni, l-Istati Membri jridu juru li l-appoġġ pubbliku mhux se jwassal għal duplikazzjoni fis-servizzi diġà offruti minn strutturi eżistenti li joperaw fl-Unjoni, li jista' jwassal għal kapaċitajiet mhux użati u jpoġġi f'dubju l-vijabbiltà ekonomika tal-investiment appoġġat.

3.2.2 Adegwatezza tal-miżura ta' għajnuna

70. Il-miżura ta' għajnuna proposta trid tkun strument ta' politika xieraq biex jintlaħaq l-għan maħsub tal-għajnuna, jiġifieri ma jridx ikun hemm politika u strument ta' għajnuna f'pożizzjoni aħjar u li joħolqu inqas distorsjoni, li kapaċi jiksbu l-istess riżultati.

3.2.2.1. Adegwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi

71. L-għajnuna mill-Istat ma hijiex l-uniku strument politiku disponibbli għall-Istati Membri biex jippromwovu l-attivitajiet ta' RŻI. Huwa importanti li wieħed iżomm f'moħħu li jista' jkun hemm strumenti oħrajn u aħjar bħal miżuri fuq in-naħa tad-domanda li jinvolvu regolamentazzjoni, l-akkwist pubbliku jew l-istandardizzazzjoni, kif ukoll żieda fil-finanzjament tar-riċerka pubblika u l-edukazzjoni u miżuri fiskali ġenerali. L-adegwatezza ta' strument politiku f'sitwazzjoni partikolari normalment tkun relatata mat-tip ta' problema li tkun qed tiġi indirizzata. Pereżempju, it-tnaqqis tal-ostakli tas-suq jista' jkun aktar adegwat mill-għajnuna mill-Istat biex tiġi indirizzata d-diffikultà ta' parteċipant ġdid li jipproduċi riżultati xierqa ta' RŻI. Iż-żieda fl-investiment fl-edukazzjoni tista' tkun aktar xierqa biex jiġi indirizzat in-nuqqas ta' persunal kwalifikat milli l-għoti ta' għajnuna mill-Istat.

72. Għajnuna għar-RŻI tista' tiġi awtorizzata bħala eċċezzjoni għall-projbizzjoni ġenerali tal-għajnuna mill-Istat, meta din tkun meħtieġa biex tippermetti r-RŻI inkwistjoni. Element importanti f'dak ir-rigward għalhekk huwa jekk u sa liema punt l-għajnuna għar-RŻI tista' titqies strument xieraq sabiex jiżdiedu l-attivitajiet ta' RŻI, peress li strumenti oħrajn li jikkawżaw inqas distorsjoni jistgħu jiksbu l-istess riżultati.

73. Fl-analiżi tal-kompatibbiltà, il-Kummissjoni tqis b'mod partikolari l-valutazzjoni tal-impatt tal-miżura proposta li jwettaq l-Istat Membru kkonċernat. Miżuri, li għalihom l-Istati Membri jkunu qiesu alternattivi ta' politika oħra u li għalihom il-vantaġġi li jintuża strument selettiv bħal għajnuna mill-Istat huma stabbiliti u sottomessi lill-Kummissjoni, jitqiesu li jikkostitwixxu strument xieraq.

74. Fir-rigward ta' għajnuna mill-Istat li tingħata għal proġetti jew attivitajiet li huma ffinanzjati wkoll mill-Unjoni, direttament jew indirettament, jiġifieri mill-Kummissjoni, mill-aġenziji eżekuttivi tagħha, minn impriżi konġunti stabbiliti abbażi tal-Artikoli 185 u 187 tat-Trattat, jew minn kull korp ta' implimentazzjoni ieħor fejn il-finanzjament tal-Unjoni ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri, il-Kummissjoni tqis li tkun ġiet stabbilita l-adegwatezza tal-miżura ta' għajnuna. L-Istati Membri jenħtieġ li juru li l-għajnuna mill-Istat għall-proġett jew l-attività vvalutata

toħloq sinerġiji ma' kwalunkwe finanzjament jew kofinanzjament mill-programmi tal-Unjoni.

3.2.2.2. Adegwatezza fost strumenti differenti ta' għajnuna

75. L-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tista' tingħata f'diversi forom. Għalhekk l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-għajnuna tingħata f'forma li aktarx tiġġenera l-inqas distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-kummerċ. F'dan ir-rigward, meta l-għajnuna tingħata f'forom li jipprovdu vantaġġ pekunjarju dirett, bħal għotjiet diretti, eżenzjonijiet jew tnaqqis fit-taxxi jew f'imposti obbligatorji oħrajn, jew l-għoti ta' art, prodotti jew servizzi bi prezzijiet favorevoli, l-Istat Membru kkonċernat irid jinkludi analiżi ta' alternattivi oħrajn u jispjega għala jew kif forom oħra ta' għajnuna li huma potenzjalment inqas distortivi, bħal avvanzi ripagabbli jew forom ta' għajnuna li huma bbażati fuq strumenti ta' dejn jew ta' ekwità, bħall-garanziji tal-Istat, l-akkwist ta' ishma jew forniment alternattiv ta' dejn jew kapital b'termini favorevoli, huma anqas xierqa.

76. L-għażla tal-istrument ta' għajnuna jenħtieġ li ssir abbażi tal-falliment tas-suq li għandha l-għan tindirizza. Pereżempju, meta l-falliment tas-suq sottostanti jkun problema ta' aċċess għal finanzjament estern tad-dejn minħabba informazzjoni asimmetrika, l-Istati Membri jenħtieġ li normalment jirrikorru għal għajnuna fil-forma ta' sostenn tal-likwidità, bħal self jew garanzija, aktar milli għotja. Meta jkun meħtieġ li d-ditta tingħata wkoll ċertu grad ta' kondiviżjoni tar-riskju, l-istrument ta' għajnuna magħżul normalment jenħtieġ li jkun avvanz ripagabbli. B'mod partikolari, meta l-għajnuna tingħata f'forma li mhijiex sostenn tal-likwidità jew avvanz ripagabbli għall-attivitajiet li huma qrib is-suq, l-Istati Membri jridu jiġġustifikaw kemm l-istrument magħżul huwa xieraq biex jindirizza l-falliment tas-suq speċifiku inkwistjoni. Għal skemi ta' għajnuna li jimplimentaw l-objettivi u l-prijoritajiet ta' Programmi Operazzjonali, l-istrument finanzjarju magħżul f'dawn il-programmi fil-prinċipju jiġi preżunt li jkun strument xieraq.

3.2.3 Proporzjonalità tal-għajnuna

3.2.3.1. Kundizzjonijiet ġenerali

77. Biex kull għajnuna għar-RŻI titqies proporzjonata, l-ammont tagħha jrid ikun limitat għall-minimu meħtieġ biex titwettaq l-attività megħjuna.

3.2.3.1.1. Intensitajiet massimi ta' għajnuna

78. Sabiex jiġi żgurat li l-livell ta' għajnuna jkun proporzjonat mal-fallimenti tas-suq li jkollha l-għan li tindirizza u li jfixklu l-implimentazzjoni tal-attivitajiet ta' RŻI li jridu jiġu skattati mill-miżura ta' għajnuna inkwistjoni, l-għajnuna trid tkun stabbilita b'relazzjoni ma' sett predefinit ta' spejjeż eliġibbli u tkun limitata għal ċertu proporzjon ta' dawk l-ispejjeż eliġibbli ("intensità tal-għajnuna"). L-intensità tal-għajnuna trid tkun stabbilita għal kull benefiċjarju ta' għajnuna, inkluż f'każ ta' proġett ta' kollaborazzjoni.

79. Biex jiġu żgurati l-prevedibbiltà u kundizzjonijiet ugwali għal kulħadd, il-Kummissjoni tapplika l-intensitajiet massimi ta' għajnuna għall-għajnuna għar-RŻI, li huma stabbiliti fuq il-bażi ta' tliet kriterji: (i) kemm l-għajnuna tkun qrib is-suq, bħala indikatur tal-effetti negattivi mistennija tagħha u l-ħtieġa tagħha, billi jitqies id-dħul potenzjalment ogħla li jista' jkun mistenni mill-attivitajiet megħjuna; (ii) id-daqs tal-benefiċjarju bħala indikatur tad-diffikultajiet aktar akuti ġeneralment affrontati minn kumpaniji iżgħar biex jiffinanzjaw proġett riskjuż; u u (iii) l-intensità ta' kwalunkwe falliment tas-suq, bħall-esternalitajiet mistennija f'termini ta' tixrid tal-għarfien. Għaldaqstant, l-intensitajiet tal-

għajnuna jenħtieġ li ġeneralment ikunu inqas għall-attivitajiet relatati mal-iżvilupp u l-innovazzjoni milli għall-attivitajiet relatati mar-riċerka. Dawn il-kunsiderazzjonijiet japplikaw b'mod simili għall-intensità tal-għajnuna għall-għajnuna lill-infrastrutturi tat-teknoloġija, li, b'definizzjoni, jipprovdu prinċipalment servizzi lill-utenti għal attivitajiet ta' RŻ eqreb għas-suq meta mqabbla mal-attivitajiet ta' RŻ li normalment jitwettqu mill-infrastrutturi ta' riċerka.

80. L-ispejjeż eliġibbli għal kull miżura ta' għajnuna koperta minn dan il-qafas huma stipulati fl-Anness I. Meta proġett ta' RŻ jiġbor fih kompiti differenti, kull kompitu eliġibbli jrid jaqa' fil-kategoriji ta' riċerka fundamentali, riċerka industrijali jew żvilupp sperimentali[51]. Meta tikklassifika attivitajiet differenti skont il-kategorija rilevanti[52], il-Kummissjoni tirreferi għall-prassi proprja tagħha kif ukoll għall-eżempji u l-ispjegazzjonijiet speċifiċi previsti fil-Manwal Frascati tal-OECD[53].

81. L-ispejjeż eliġibbli għandhom jiġu appoġġati mill-aktar evidenza dokumentarja disponibbli riċenti li għandha tkun ċara u speċifika. L-ispejjeż indiretti tal-proġett tar-RŻ jistgħu jiġu kkalkolati wkoll abbażi ta' approċċ tal-ispejjeż issimplifikati fil-forma ta' rata fissa sa 15 %, applikata għall-ispejjeż totali eliġibbli diretti tal-proġett tar-RŻ. Fil-każ tal-aħħar, kemm il-kategoriji ta' spejjeż diretti kif ukoll indiretti jenħtieġ li jiġu stabbiliti abbażi ta' prattiki ta' kontabbiltà normali, iridu jinkludu biss spejjeż eliġibbli tal-proġett tar-RŻ elenkati fl-Anness I, u jridu jkunu debitament iġġustifikati.

82. L-intensitajiet massimi ta' għajnuna applikabbli b'mod ġenerali għall-miżuri eliġibbli kollha ta' RŻI huma stipulati fl-Anness II[54].

83. Fil-każ ta' għajnuna mill-Istat għal proġett li jkun qed jitwettaq f'kollaborazzjoni bejn organizzazzjonijiet ta' riċerka u impriżi, l-għajnuna pubblika diretta kombinata u, meta jikkostitwixxu għajnuna, il-kontribuzzjonijiet minn organizzazzjonijiet ta' riċerka għall-istess proġett, ma jistgħux jaqbżu l-intensitajiet ta' għajnuna applikabbli għal kull impriża benefiċjarja.

3.2.3.1.2. Avvanzi ripagabbli

84. Jekk Stat Membru jagħti avvanz ripagabbli li jikkwalifika bħala għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, japplikaw ir-regoli stipulati f'din it-Taqsima.

85. Meta Stat Membru jista' juri, fuq il-bażi ta' metodoloġija valida bbażata fuq data verifikabbli suffiċjenti, li huwa possibbli li jiġi kkalkulat l-ekwivalenti tal-gross tal-għotja ta' avvanz ripagabbli, huwa jista' jinnotifika skema ta' għajnuna u l-metodoloġija

---

[51] Din il-kwalifika mhux bilfors trid issegwi approċċ kronoloġiku, li jimxi b'sekwenza maż-żmien, mir-riċerka fundamentali għall-attivitajiet li huma eqreb għas-suq. Għaldaqstant, xejn ma jżomm lill-Kummissjoni milli tikklassifika kompitu li jitwettaq fi stadju aktar tard ta' proġett bħala riċerka industrijali, waqt li ssib li attività mwettqa fi stadju aktar bikri tikkostitwixxi żvilupp sperimentali jew li ma għandha x'taqsam xejn mar-riċerka.

[52] Għal skopijiet prattiċi, u sakemm ma jintweriex li jenħtieġ li tintuża skala differenti f'każijiet individwali, il-kategoriji differenti ta' RŻ jistgħu wkoll jitqiesu li jikkorrispondu għal-Livelli ta' Tħejjija Teknoloġika 1 (riċerka fundamentali), 2-4 (riċerka industrijali) u 5-8 (żvilupp sperimentali) – ara l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, "Strateġija Ewropea għat-Teknoloġiji Ewlenin ta' Appoġġ – Pont għat-tkabbir u l-impjiegi", COM(2012) 341 final, 26.6.2012.

[53] Il-Manwal ta' Frascati tal-OECD 2015, OECD: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, kif emendati jew sostitwiti.

[54] Mingħajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet speċifiċi li japplikaw għal għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-setturi tal-agrikoltura u tas-sajd, kif stipulat f'Regolament ta' eżenzjoni ta' kategorija.

assoċjata lill-Kummissjoni. Jekk il-Kummissjoni taċċetta l-metodoloġija u tqis l-iskema kompatibbli, l-għajnuna tista' tingħata abbażi tal-ekwivalenti tal-gross tal-għotja tal-avvanz ripagabbli, sal-intensitajiet tal-għajnuna stipulati fl-Anness II.

86. Fil-każijiet l-oħrajn kollha, l-avvanz ripagabbli jiġi espress bħala perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli u ma jistax jaqbeż l-intensitajiet massimi tal-għajnuna applikabbli b'aktar minn 10 punti perċentwali, bil-kundizzjoni li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) fil-każ ta' eżitu b'suċċess, il-miżura trid tipprevedi li l-avvanz irid jitħallas lura b'rata tal-imgħax li ma tkunx inqas mir-rata ta' skont li tirriżulta mill-applikazzjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-metodu tar-reviżjoni għall-istabbiliment tar-rati ta' referenza u ta' skont[55];

(b) fil-każ ta' suċċess li jaqbeż l-eżitu definit suċċess, l-Istat Membru kkonċernat jenħtieġ li jitlob pagamenti lil hinn mir-ripagament tal-ammont tal-avvanz inklużi l-interessi skont ir-rata ta' skont applikabbli;

(c) f'każ li l-proġett ifalli, l-avvanz ma għandux għalfejn jitħallas lura kollu. F'każ ta' suċċess parzjali, ir-ripagament jenħtieġ li jkun proporzjonali għall-grad ta' suċċess miksub.

87. Sabiex il-Kummissjoni tivvaluta l-miżura, hija trid tinkludi dispożizzjonijiet dettaljati dwar ir-ripagament f'każ ta' suċċess, li jiddefinixxu b'mod ċar dak li jitqies eżitu suċċess, abbażi ta' ipoteżi raġonevoli u prudenti.

3.2.3.1.3. Miżuri fiskali

88. Sal-punt li tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, l-intensità tal-għajnuna ta' miżura fiskali tista' tiġi kkalkolata jew fuq il-bażi ta' proġetti individwali jew, fuq livell ta' impriża, bħala l-proporzjon bejn l-eżenzjoni kumplessiva mit-taxxa u s-somma tal-ispejjeż eliġibbli kollha tar-RŻI mġarrba f'perjodu li ma jaqbiżx tliet snin fiskali konsekuttivi. Fil-każ tal-aħħar, il-miżura fiskali tista' tapplika mingħajr distinzjoni għall-attivitajiet eliġibbli kollha, iżda ma tridx taqbeż l-intensità tal-għajnuna applikabbli għal żvilupp sperimentali[56].

3.2.3.1.4. Kumulazzjoni ta' għajnuna

89. Għajnuna tista' tingħata fl-istess ħin skont diversi skemi ta' għajnuna jew tkun akkumulata ma' għajnuna *ad hoc*, sakemm l-ammont totali ta' għajnuna mill-Istat għall-attività jew il-proġett ma jaqbiżx il-limiti massimi stabbiliti f'dan il-qafas. Kif innutat fil-punt 11, il-finanzjament tal-Unjoni, immaniġġat ċentralment minn istituzzjonijiet, aġenziji, impriżi konġunti jew korpi oħra tal-Unjoni li ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri, ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat u ma jenħtiġx li jitqies. Meta dan il-finanzjament tal-Unjoni jkun ikkombinat ma' għajnuna mill-Istat, l-ammont totali tal-finanzjament pubbliku mogħti b'relazzjoni mal-istess spejjeż eliġibbli, madankollu ma jridx jaqbeż l-aktar rata ta' finanzjament favorevoli stipulata fir-regoli applikabbli tad-dritt tal-Unjoni.

---

55 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu li jistabbilixxi r-rati ta' referenza u ta' skont, ĠU C 14, 19.1.2008, p. 6.

56 Għall-kuntrarju, meta miżura ta' għajnuna fiskali tagħmel distinzjoni bejn kategoriji differenti ta' RŻ, l-intensitajiet ta' għajnuna rilevanti ma jridux jinqabżu.

90. Meta n-nefqa eliġibbli għall-għajnuna għar-RŻI tkun potenzjalment eliġibbli wkoll bis-sħiħ jew parzjalment, għal għajnuna għal skopijiet oħra, il-parti komuni tkun soġġetta għal-limitu massimu l-aktar favorevoli skont kwalunkwe regola rilevanti.

91. L-għajnuna għar-RŻI ma tistax tiġi akkumulata ma' għajnuna *de minimis* marbuta mal-istess spejjeż eliġibbli jekk dak iwassal għal intensità tal-għajnuna li taqbeż dawk stabbiliti f'dan il-qafas.

3.2.3.2. Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwali

92. Għal għajnuna individwali notifikabbli, sempliċi konformità ma' sett ta' intensitajiet massimi tal-għajnuna predefiniti mhijiex biżżejjed biex tiġi żgurata l-proporzjonalità.

93. Bħala regola ġenerali, u sabiex jiġi stabbilit jekk l-għajnuna hijiex proporzjonata, il-Kummissjoni tivverifika li l-ammont tagħha ma jaqbiżx il-minimu meħtieġ għall-proġett megħjun biex ikun profittabbli biżżejjed, pereżempju billi tagħmel possibbli li tintlaħaq rata ta' redditu interna li tikkorrispondi għal parametru referenzjarju jew rata minima ta' redditu għas-settur jew id-ditta speċifika. Jistgħu jintużaw ukoll għal dan il-għan ir-rati normali ta' redditu meħtieġa mill-benefiċjarju fi proġetti oħra ta' RŻI, l-ispiża tal-kapital tiegħu fis-sħuħija tiegħu jew ir-redditu li jiġi osservat normalment fl-industrija kkonċernata. L-ispejjeż u l-benefiċċji rilevanti kollha mistennija jridu jitqiesu matul il-ħajja tal-proġett, inklużi l-ispejjeż u d-dħul li jirriżultaw mill-attivitajiet ta' RŻI.

94. Meta jintwera pereżempju permezz ta' dokumenti interni tal-kumpanija, li l-benefiċjarju tal-għajnuna jkollu għażla ċara bejn li jwettaq il-proġett megħjun jew wieħed alternattiv mingħajr għajnuna, l-għajnuna titqies li tkun limitata għall-minimu biss jekk l-ammont tagħha ma jaqbiżx l-ispejjeż netti addizzjonali tal-implimentazzjoni tal-attivitajiet ikkonċernati, meta mqabbel mal-proġett kontrofattwali li kieku jitwettaq mingħajr għajnuna. Sabiex jiġu stabbiliti l-ispejjeż netti żejda, il-Kummissjoni tipparaguna l-valuri netti attwali mistennija tal-investiment fil-proġett megħjun u fil-proġett kontrofattwali, filwaqt li tqis il-probabbiltajiet tax-xenarji kummerċjali differenti li jseħħu[57].

95. Meta tingħata għajnuna għal proġetti ta' RŻ jew għall-kostruzzjoni jew it-titjib ta' infrastrutturi ta' riċerka jew għall-kostruzzjoni jew it-titjib ta' infrastrutturi tat-teknoloġija u l-Kummissjoni tkun tista' tistabbilixxi, abbażi tal-metodoloġija stipulata fil-punti 94 jew 95, li l-għajnuna hija limitata strettament għall-minimu neċessarju, jistgħu jiġu permessi intensitajiet ta' għajnuna massimi ogħla minn dawk stabbiliti fl-Anness II, sal-livelli stabbiliti fit-tabella li ġejja:

	Impriża żgħira	Impriża ta' daqs medju	Impriża kbira
Għajnuna għal proġetti ta' RŻ			
Riċerka fundamentali	100 %	100 %	100 %
Riċerka applikata	80 %	70 %	60 %
- soġġett għall-kollaborazzjoni effikaċi bejn l-impriżi (għall-	90 %	80 %	70 %

57 Fil-każ partikolari meta l-għajnuna sempliċement tippermetti li l-proġett jitlesta qabel, il-paragun jenħtieġ li jirrifletti l-aktar il-kronoloġiji differenti f'termini ta' flussi ta' flus u dħul fis-suq tard.

impriżi kbar transfruntieri jew li jinvolvu tal-inqas SME waħda) jew bejn impriża u organizzazzjoni ta' riċerka; jew - soġġett għat-tixrid wiesa' tar-riżultati			
Għajnuna għall-kostruzzjoni u t-titjib ta' infrastrutturi ta' riċerka	60 %		
Għajnuna għall-kostruzzjoni u t-titjib ta' infrastrutturi ta' riċerka	[35 %]		
- Soġġett għall-fatt li mill-inqas żewġ Stati Membri jipprovdu l-finanzjament pubbliku, jew - Soġġett għall-fatt li l-infrastruttura tat-teknoloġija tipprovdi servizzi l-aktar lill-SMEs (billi talloka mill-inqas 80 % tal-kapaċità tagħha għal dak il-għan)	[40 %]		

96. Sabiex juru li l-għajnuna hija limitata għall-minimu meħtieġ, l-Istati Membri jridu jispjegaw kif ġie stabbilit l-ammont ta' għajnuna. Id-dokumentazzjoni u l-kalkoli użati għall-analiżi tal-effett ta' inċentiv, jistgħu jintużaw ukoll biex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna hijiex proporzjonali. Sakemm il-bżonn identifikat għall-għajnuna jkun jirrelata primarjament ma' diffikultajiet biex jinstab finanzjament ta' dejn mis-suq, pjuttost milli nuqqas ta' profittabbiltà, mod partikolarment adattat biex jiġi żgurat li l-għajnuna tinżamm għall-minimu jista' jkun li din tingħata f'forma ta' self, garanzija jew avvanz ripagabbli minflok f'forma mhux ripagabbli, bħal għotja.

97. Meta jkun hemm iktar minn kandidat potenzjali wieħed għat-twettiq tal-attività megħjuna, il-proporzjonalità meħtieġa x'aktarx tintlaħaq jekk l-għajnuna tingħata fuq il-bażi ta' kriterji trasparenti, oġġettivi u mhux diskriminatorji.

98. Sabiex jiġu indirizzati distorsjonijiet diretti jew indiretti, reali jew potenzjali, tal-kummerċ internazzjonali, jistgħu jiġu awtorizzati intensitajiet ogħla minn dawk ġeneralment permissibbli skont dan il-qafas, jekk kompetituri li jinsabu barra l-Unjoni, direttament jew indirettament, fl-aħħar tliet snin ikunu rċevew jew ikunu se jirċievu għajnuna ta' intensità ekwivalenti għal proġetti simili. Madankollu, meta minħabba n-natura partikolari tas-settur inkwistjoni d-distorsjonijiet tal-kummerċ internazzjonali x'aktarx li jseħħu wara aktar minn tliet snin, il-perjodu ta' referenza jista' jiġi estiż b'mod korrispondenti. Meta possibbli, l-Istat Membru kkonċernat irid jipprovdi lill-Kummissjoni b'informazzjoni suffiċjenti biex jippermettilha tivvaluta s-sitwazzjoni, b'mod partikolari l-ħtieġa li jitqies il-vantaġġ kompetittiv li jgawdi minnu kompetitur f'pajjiż terz. Meta l-Kummissjoni ma jkollhiex evidenza li tikkonċerna l-għajnuna mogħtija jew proposta, tista' wkoll tibbaża d-deċiżjoni tagħha fuq evidenza ċirkostanzjali.

99. Meta tiġbor evidenza, il-Kummissjoni tista' tuża l-poteri investigattivi tagħha[58].

3.2.4 Trasparenza

100. Bħala salvagwardja addizzjonali kontra distorsjonijiet indebiti, l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-operaturi ekonomiċi u l-pubbliku jrid ikollhom aċċess faċli għall-atti u għall-informazzjoni kollha rilevanti dwar l-għajnuna li tingħata fil-qafas tagħhom.

101. Bl-eċċezzjoni ta' għajnuna individwali taħt EUR 100 000, l-Istati Membri jridu jippublikaw f'sit web komprensiv dwar l-għajnuna mill-Istat, fil-livell nazzjonali jew reġjonali, mill-inqas l-informazzjoni li ġejja dwar il-miżuri ta' għajnuna mill-Istat notifikati: it-test sħiħ tal-iskema tal-għajnuna u d-dispożizzjonijiet tal-implimentazzjoni tagħha, jew il-bażi ġuridika għall-għajnuna individwali, jew ħolqa għaliha; l-identità tal-awtorità li qed tagħti l-għajnuna; l-identità tal-benefiċjarji individwali; l-għamla u l-ammont tal-għajnuna mogħtija lil kull benefiċjarju; id-data tal-għotja; it-tip ta' benefiċjarju (SME jew impriża kbira); ir-reġjun fejn jinsab il-benefiċjarju (fil-livell II tan-NUTS); u s-settur ekonomiku prinċipali li fih għandu l-attivitajiet tiegħu l-benefiċjarju (fil-livell tal-grupp NACE)[59]. Din l-informazzjoni trid tkun ippubblikata fi żmien sitt xhur mid-deċiżjoni tal-għotja, jew għal miżuri fiskali fi żmien sena mid-data tad-dikjarazzjoni tat-taxxa, trid tinżamm għal mill-inqas għaxar snin u trid tkun disponibbli għall-pubbliku ġenerali mingħajr restrizzjonijiet[60].

3.2.5 **Il-verifika li l-effetti negattivi speċifiċi tal-għajnuna għar-RŻI fuq il-kompetizzjoni u l-kundizzjonijiet tan-negozjar huma minimizzati jew evitati**

3.2.5.1 Kunsiderazzjonijiet ġenerali

102. Il-Kummissjoni tidentifika s-swieq li jkunu affettwati mill-għajnuna, filwaqt li tqis l-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru fis-swieq tal-prodotti kkonċernati, jiġifieri s-swieq affettwati mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-għajnuna. Sal-punt li attività innovattiva speċifika tar-RŻI tkun assoċjata ma' swieq multipli ta' prodotti futuri, l-impatt tal-għajnuna mill-Istat jitqies fuq is-sett ta' swieq ikkonċernat. Il-Kummissjoni tidentifika wkoll is-suq ġeografiku affettwat, li jikkorrispondi għaż-żona li fiha joperaw l-impriżi tas-swieq tal-prodotti affettwati, u li għaliha l-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni huma omoġeni biżżejjed u jistgħu jiġu distinti b'mod ċar minn dawk taż-żoni ġirien.

103. Il-Kummissjoni se tivvaluta wkoll id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni abbażi tal-impatt prevedibbli tal-għajnuna għar-RŻI fuq il-kompetizzjoni bejn l-impriżi fis-swieq tal-prodott u fis-swieq ġeografiċi kkonċernati[61], li x'aktarx jiġu affettwati b'mod negattiv

---

[58] Ara l-Artikolu 1(3) tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 734/2013 tat-22 ta' Lulju 2013 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jistipula regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE, ĠU L 204, 31.7.2013, p. 15.

[59] Bl-eċċezzjoni tas-sigrieti kummerċjali u informazzjoni kunfidenzjali oħra f'każijiet iġġustifikati kif dovut u soġġett għall-qbil tal-Kummissjoni (Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-sigriet professjonali fid-deċiżjonijiet tal-għajnuna mill-Istat, C(2003) 4582, ĠU C 297, 9.12.2003, p. 6). Għall-miżuri fiskali, l-informazzjoni dwar l-ammonti ta' għajnuna individwali tista' tingħata fil-firxiet li ġejjin (f'EUR miljuni): [0,5-1]; [1-2]; [2-5]; [5-10]; [10-30]; [30 u aktar].

[60] Fil-każ ta' għajnuna illegali, l-Istati Membri jkunu meħtieġa jiżguraw il-pubblikazzjoni *ex post* tal-istess informazzjoni, tal-anqas sitt xhur wara d-data tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni. Din l-informazzjoni jenħtieġ li tkun disponibbli f'format li jippermetti li d-*data* titfittex, tiġi estratta u faċilment ippubblikata fuq l-Internet, pereżempju f'format CSV jew XML.

[61] Din l-analiżi tista' tindirizza, fejn rilevanti, kemm is-swieq tal-input kif ukoll tal-output.

mill-għajnuna, filwaqt li tqis ukoll l-informazzjoni pprovduta mill-Istati Membri dwar il-kompetituri u l-klijenti jew il-konsumaturi affettwati. Meta tagħmel dan, fejn xieraq, il-Kummissjoni tista' tidentifika wkoll l-interazzjonijiet kompetittivi (sostituti, komplementi, inkluż upstream jew downstream ukoll) fejn id-distorsjonijiet ikkawżati minn miżura ta' għajnuna huma aktar probabbli li jseħħu.

104. L-għajnuna tippermetti lill-benefiċjarju tal-għajnuna, tipikament, li jikseb vantaġġ kompetittiv permezz ta' i) tnaqqis fl-ispejjeż tal-produzzjoni, jew ii) żieda fil-kapaċità tal-produzzjoni, jew iii) l-iżvilupp ta' prodott ġdid. Il-Kummissjoni tqis li l-effetti negattivi tal-għajnuna l-ewwel joperaw fuq il-kompetituri. Għal dik ir-raġuni, il-Kummissjoni jenħtieġ li l-ewwel tiffoka fuq l-identifikazzjoni tal-kompetituri attwali jew potenzjali tal-benefiċjarju tal-għajnuna li x'aktarx jiġu affettwati b'mod negattiv mill-għajnuna.

105. Il-Kummissjoni tidentifika żewġ distorsjonijiet ewlenin potenzjali għall-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri kkawżati minn għanjuna għar-RŻI, jiġifieri distorsjonijiet fis-suq tal-prodott u effetti tal-lokalizzazzjoni. It-tnejn li huma jwasslu għal ineffiċjenzi allokattivi, li jheddu l-prestazzjoni ekonomika tas-suq intern, u għal tħassib dwar id-distribuzzjoni, peress li l-għajnuna taffettwa d-distribuzzjoni tal-attività ekonomika madwar ir-reġjuni.

106. Fir-rigward tad-distorsjonijiet fis-swieq tal-prodotti, l-għajnuna mill-Istat għar-RŻI jista' jkollha impatt fuq il-kompetizzjoni fil-proċessi tal-innovazzjoni u fis-swieq tal-prodotti fejn jiġu sfruttati r-riżultati tal-attivitajiet tar-RŻI.

3.2.5.1.1. Effetti fuq is-swieq tal-prodotti

107. L-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tista' xxekkel il-kompetizzjoni fil-proċessi innovattivi u fis-swieq tal-prodotti bi tliet modi, jiġifieri billi toħloq distorsjoni fil-proċess tad-dħul u tal-ħruġ kompetittiv, billi toħloq distorsjoni fl-inċentivi għall-investiment dinamiku u billi toħloq jew issostni s-saħħa fis-suq.

(i) Distorsjoni tal-proċessi tad-dħul u l-ħruġ kompetittiv

108. L-għajnuna għar-RŻI tista' tipprevjeni l-mekkaniżmu tas-suq milli jippremja lill-produtturi l-iktar effiċjenti u milli joħloq pressjoni fuq dawk l-inqas effiċjenti biex jitjiebu, jirristrutturaw jew joħorġu mis-suq. Dan jista' jwassal għal sitwazzjoni fejn, minħabba l-għajnuna mogħtija, kompetituri li altrimenti setgħu jkomplu joperaw jiġu sfurzati joħorġu mis-suq, jew lanqas biss jidħlu fih. Bl-istess mod, l-għajnuna mill-Istat tista' tipprevjeni li ditti ineffiċjenti joħorġu mis-suq jew saħansitra tħajjarhom jidħlu fih u jiksbu sehem mis-suq ta' kompetituri li altrimenti jkunu aktar effiċjenti. Jekk tkunx immirata kif imiss, l-għajnuna għar-RŻI tista' għalhekk issostni impriżi ineffiċjenti u twassal għal strutturi tas-suq fejn ħafna atturi joperaw b'mod ineffiċjenti f'livell sinifikanti. Fuq medda twila ta' żmien, l-interferenza fil-proċessi tad-dħul u tal-ħruġ kompetittiv tista' toħnoq l-innovazzjoni u tirrallenta t-titjib fil-produttività fl-industrija kollha.

(ii) Distorsjoni tal-inċentivi dinamiċi

109. Għajnuna għar-RŻI tista' toħloq distorsjoni tal-inċentivi dinamiċi biex il-kompetituri tal-benefiċjarju tal-għajnuna jinvestu. Meta impriża tirċievi għajnuna, il-probabbiltà ta' attivitajiet b'suċċess ta' RŻI min-naħa tagħha ġeneralment tiżdied u dan iwassal għal preżenza akbar fis-suq/swieq tal-prodott rilevanti fil-futur. Din iż-żieda fil-preżenza

tista' twassal lill-kompetituri jnaqqsu l-kamp ta' applikazzjoni tal-pjanijiet oriġinali tal-investiment tagħhom (l-effett crowding out).

110. Barra minn hekk, il-preżenza tal-għajnuna tista' tagħmel lill-benefiċjarji potenzjali kompjaċenti jew ifittxu riskji ikbar. L-effett fit-tul fuq il-prestazzjoni kumplessiva tas-settur f'dan il-każ x'aktarx ikun negattiv. L-għajnuna għar-RŻI tista' għalhekk, jekk ma tkunx immirata sew, issostni impriżi ineffiċjenti u twassal għal strutturi tas-suq fejn ħafna atturi tas-suq joperaw b'mod ineffiċjenti sinifikanti.

(iii) Ħolqien jew żamma ta' saħħa fis-suq

111. L-għajnuna għar-RŻI jista' jkollha wkoll effetti ta' distorsjoni f'termini ta' żieda jew żamma tal-livell ta' saħħa fis-suq fis-swieq tal-prodott. Saħħa fis-suq hija s-saħħa li wieħed jinfluwenza l-prezzijiet tas-suq, l-output, il-varjetà jew il-kwalità tal-prodotti u s-servizzi, jew parametri oħra tal-kompetizzjoni, għal perjodu sinifikanti ta' żmien, għad-detriment tal-konsumaturi. Anki meta l-għajnuna ma ssaħħaħx is-saħħa fis-suq direttament, tista' tagħmel dan indirettament, billi tiskoraġġixxi l-espansjoni ta' kompetituri eżistenti jew twassalhom biex joħorġu mis-suq jew tiskoraġġixxi d-dħul ta' kompetituri ġodda.

3.2.5.1.2. Effetti fuq il-kummerċ u l-għażla tal-lokalizzazzjoni

112. L-għajnuna mill-Istat għar-RŻI tista' wkoll tagħti lok għal distorsjonijiet tal-kompetizzjoni meta tinfluwenza l-għażla ta' lokalizzazzjoni. Dawk id-distorsjonijiet jistgħu jinħolqu fl-Istati Membri kollha, jew meta d-ditti jikkompetu fuq livell transfruntier jew meta jikkunsidraw lokalizzazzjonijiet differenti. Għajnuna mmirata lejn ir-rilokalizzazzjoni ta' attività lejn reġjun ieħor fis-suq intern tista' ma twassalx direttament għal distorsjoni tas-suq tal-prodotti, iżda tispostja attivitajiet jew investimenti minn reġjun għall-ieħor.

3.2.5.1.3. *Effetti negattivi evidenti*

113. Fil-prinċipju, miżura ta' għajnuna u l-kuntest li fih tiġi applikata jridu jiġu analizzati biex jiġi identifikat sa fejn tista' titqies distorsiva. Madankollu, jistgħu jiġu identifikati ċerti sitwazzjonijiet fejn l-effetti negattivi jegħlbu sew l-effetti pożittivi, li jfisser li l-għajnuna ma tistax tinstab li tkun kompatibbli mas-suq intern.

114. Partikolarment, skont il-prinċipji ġenerali tat-Trattat, l-għajnuna mill-Istat ma tistax titqies kompatibbli mas-suq intern jekk il-miżura ta' għajnuna tkun diskriminatorja b'mod mhux iġġustifikat min-natura tagħha ta' għajnuna mill-Istat. Kif spjegat fit-taqsima 3.1.3, il-Kummissjoni, għalhekk, mhu se tippermetti l-ebda miżura fejn din il-miżura jew il-kundizzjonijiet marbuta magħha jinvolvu ksur tad-dritt tal-Unjoni rilevanti. Dan huwa partikolarment il-każ għal miżuri ta' għajnuna meta l-għotja ta' għajnuna tkun soġġetta għall-obbligu li l-benefiċjarju jkollu l-uffiċċju prinċipali tiegħu fl-Istat Membru rilevanti (jew li jkun predominantement stabbilit f'dak l-Istat Membru) jew li juża prodotti jew servizzi nazzjonali, kif ukoll għal miżuri ta' għajnuna li jirrestrinġu l-possibbiltà li l-benefiċjarju jisfrutta r-riżultati tar-RŻI fi Stati Membri oħra.

3.2.5.2 Skemi ta' għajnuna

115. Sabiex ikunu kompatibbli mas-suq intern, l-iskemi ta' għajnuna notifikabbli ma jridux iwasslu għal distorsjonijiet sinifikanti fil-kompetizzjoni u l-kummerċ. B'mod partikolari, anki meta d-distorsjonijiet jistgħu jitqiesu bħala limitati fuq livell individwali (sakemm l-għajnuna tkun meħtieġa u proporzjonata biex jintlaħaq l-objettiv

komuni), fuq bażi kumulattiva skemi ta' għajnuna xorta jistgħu jwasslu għal livelli għoljin ta' distorsjonijiet. Dawn id-distorsjonijiet jistgħu, pereżempju, jirriżultaw minn għajnuna li taffettwa b'mod negattiv l-inċentivi dinamiċi għall-innovazzjoni min-naħa tal-kompetituri. F'każ ta' skema li tiffoka fuq ċerti setturi, ir-riskju ta' dak it-tip ta' distorsjoni jinħass iktar.

116. Mingħajr ħsara għall-punt 145, l-Istati Membri jridu għalhekk juru li kull effett negattiv se jkun limitat għall-minimu filwaqt li jitqiesu, pereżempju, id-daqs tal-proġetti kkonċernati, l-ammonti individwali u kumulattivi tal-għajnuna, l-għadd ta' benefiċjarji mistennija, kif ukoll il-karatteristiċi tas-setturi fil-mira. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-effetti negattivi notifikabbli probabbli, l-Istati Membri jistgħu jissottomettu kull valutazzjoni tal-impatt, kif ukoll evalwazzjonijiet *ex post* li jkunu saru għal skemi simili ta' qabel.

3.2.5.3. Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwali

3.2.5.3.1 Distorsjonijiet fis-swieq tal-prodotti

117. Għal għajnuna individwali notifikabbli, biex il-Kummissjoni tkun tista' tidentifika u tivvaluta d-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu informazzjoni dwar (i) is-swieq tal-prodotti kkonċernati, jiġifieri s-swieq affettwati mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-għajnuna, u (ii) il-kompetituri u l-klijenti jew il-konsumaturi affettwati.

118. Meta tivvaluta l-effetti negattivi tal-miżura tal-għajnuna, il-Kummissjoni tiffoka l-analiżi tagħha tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni fuq l-impatt prevedibbli tal-għajnuna għar-RŻI fuq il-kompetizzjoni bejn impriżi fis-swieq tal-prodott ikkonċernat. Il-Kummissjoni tagħti aktar piż lir-riskji għall-kompetizzjoni u l-kummerċ li jirriżultaw fil-futur qrib u bi probabbiltà partikolari.

119. Sal-punt li attività innovattiva speċifika tkun assoċjata ma' swieq multipli ta' prodotti futuri, l-impatt tal-għajnuna mill-Istat titqies fuq is-sett ta' swieq ikkonċernat. F'ċerti każijiet ir-riżultati tal-attivitajiet għar-RŻI, pereżempju fil-forma ta' DPI, ikunu huma stess innegozjati fis-swieq teknoloġiċi, pereżempju permezz ta' liċenzjar jew negozjar ta' privattivi. F'dawn il-każijiet, il-Kummissjoni tista' tqis ukoll l-effett tal-għajnuna fuq il-kompetizzjoni fis-swieq tat-teknoloġija.

120. Il-Kummissjoni tuża diversi kriterji biex tevalwa d-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni, jiġifieri d-distorsjoni tal-inċentivi dinamiċi, il-ħolqien jew iż-żamma ta' saħħa tas-suq, u ż-żamma ta' strutturi tas-suq ineffiċjenti.

(i) Distorsjoni tal-inċentivi dinamiċi

121. Fl-analiżi tagħha tad-distorsjoni potenzjali tal-inċentivi dinamiċi, il-Kummissjoni tqis l-elementi li ġejjin:

(i) *It-tkabbir tas-suq*: aktar ma s-suq ikun mistenni jikber fil-ġejjieni, anqas ikun probabbli li l-inċentivi tal-kompetituri jiġu affettwati ħażin mill-għajnuna, minħabba li jibqgħu bosta opportunitajiet għall-iżvilupp ta' negozju li jrendi profitt;

(ii) *L-ammont ta' għajnuna*: miżuri ta' għajnuna li jinvolvu ammonti sinifikanti ta' għajnuna għandhom iktar ċans li jwasslu għal effetti sinifikanti ta' crowding out. Kemm l-ammont tal-għajnuna huwa sinifikanti jitkejjel prinċipalment b'referenza għall-ammont minfuq mill-operaturi ewlenin tas-suq fuq proġetti ta' tip simili;

(iii) *Kemm l-għajnuna tkun qrib is-suq/kategorija tal-għajnuna*: iktar ma l-miżura tal-għajnuna tkun immirata lejn attivitajiet qrib is-suq, iktar hemm ċans li jiżviluppaw effetti sinifikanti ta' crowding out;

(iv) *Il-proċess ta' għażla miftuħ*: meta l-għotja tingħata abbażi ta' kriterji trasparenti, oġġettivi u mhux diskriminatorji, il-Kummissjoni tieħu pożizzjoni aktar pożittiva;

(v) *L-ostakli għall-ħruġ*: huwa aktar probabbli li l-kompetituri jżommu jew saħansitra jżidu l-pjanijiet ta' investiment tagħhom meta l-ostakli għall-ħruġ fil-proċess ta' innovazzjoni jkunu kbar. Dan jista' jkun il-każ meta bosta mill-investimenti tal-passat tal-kompetituri jkunu maqbuda fi trajettorja partikolari ta' RŻI;

(vi) *L-inċentivi biex ikun hemm kompetizzjoni f'suq futur*: L-għajnuna għar-RŻI tista' twassal għal sitwazzjoni fejn il-kompetituri ta' benefiċjarju tal-għajnuna jirrinunzjaw li jikkompetu għal suq ġejjieni tat-tip "min jirbaħ jieħu kollox", peress li l-vantaġġ ipprovdut mill-għajnuna f'termini tal-grad ta' avvanz teknoloġiku, ekonomiji ta' skala, effetti ta' network jew il-waqt inaqqas il-possibbiltà tagħhom li potenzjalment jidħlu b'suċċess fis-suq ġejjieni;

(vii) *Id-differenzjazzjoni tal-prodott u l-intensità tal-kompetizzjoni*: meta l-innovazzjoni tal-prodott tkun iktar marbuta mal-iżvilupp ta' prodotti differenzjati, relatati, pereżempju, ma' ditti, standards, teknoloġiji jew gruppi ta' konsumaturi distinti, hemm inqas ċans li l-kompetituri jkunu affettwati. L-istess sitwazzjoni tinħoloq meta jkun hemm ħafna kompetituri effettivi fis-suq.

(ii) Il-ħolqien jew iż-żamma ta' saħħa fis-suq

122. Il-Kummissjoni hija mħassba l-aktar dwar dawk il-miżuri ta' RŻI li jippermettu lill-benefiċjarju tal-għajnuna jsaħħaħ is-saħħa fis-suq li jkollu fi swieq eżistenti tal-prodott jew li jittrasferixxiha fi swieq futuri tal-prodott. Għalhekk, il-Kummissjoni, x'aktarx li mhux se ssib problemi ta' kompetizzjoni relatati mas-saħħa fis-suq f'każijiet fejn is-sehem mis-suq tal-benefiċjarju tal-għajnuna jkun ta' inqas minn 25 % u fi swieq b'konċentrazzjoni tas-suq taħt l-2 000 fuq l-Indiċi Herfindahl-Hirschmann (HHI).

123. Fl-analiżi tagħha tas-saħħa tas-suq, il-Kummissjoni tikkunsidra l-elementi li ġejjin:

(i) *Is-saħħa tas-suq tal-benefiċjarju tal-għajnuna u l-istruttura tas-suq:* meta l-benefiċjarju tal-għajnuna jkun diġà dominanti fis-suq tal-prodott, il-miżura tal-għajnuna tista' tkompli ssaħħaħ dik id-dominanza billi ddgħajjef iktar l-isforz kompetittiv li l-kompetituri jistgħu jeżerċitaw fuq l-impriża benefiċjarja. Bl-istess mod, il-miżuri ta' għajnuna mill-Istat jistgħu jkollhom impatt sinifikanti fi swieq oligopolistiċi fejn ikunu attivi biss ftit operaturi;

(ii) *Il-livell tal-ostakli għad-dħul*: fil-qasam tar-RŻI, jista' jkun hemm ostakli sinifikanti li jfixklu d-dħul ta' operaturi ġodda. Dawn l-ostakli jinkludu ostakli ġuridiċi għad-dħul (b'mod partikolari għad-DPI), ekonomiji ta' skala u kamp ta' applikazzjoni, ostakli għall-aċċess għal networks u infrastruttura, u ostakli strateġiċi oħra għad-dħul jew l-espansjoni;

(iii) *Is-saħħa tax-xerrej*: is-saħħa fis-suq ta' impriża tista' wkoll tkun limitata mill-pożizzjoni fis-suq tax-xerrejja. Il-preżenza ta' xerrejja b'saħħithom tista' sservi biex tpatti għal sejba ta' pożizzjoni fis-suq b'saħħitha jekk ikun probabbli li x-xerrejja jfittxu li jippreservaw biżżejjed kompetizzjoni fis-suq;

(iv) *Il-proċess tal-għażla*: miżuri ta' għajnuna li jippermettu lill-impriżi b'pożizzjoni fis-suq b'saħħitha li jinfluwenzaw il-proċess tal-għażla, pereżempju, billi jkollhom id-dritt jirrakkomandaw impriżi fil-proċess tal-għażla jew jinfluwenzaw il-perkors tar-riċerka b'mod li jisfavorixxi perkorsi oħra mingħajr raġunijiet ġustifikati, jistgħu jqajmu t-tħassib tal-Kummissjoni.

(iii) Iż-żamma ta' strutturi tas-suq ineffiċjenti

124. Fl-analiżi tagħha tal-istrutturi tas-suq, il-Kummissjoni tikkunsidra jekk l-għajnuna tingħatax fi swieq li jkollhom kapaċità żejda jew f'industriji li sejrin lura. Madankollu, sitwazzjonijiet fejn is-suq ikun qed jikber jew fejn l-għajnuna mill-Istat għar-RŻI x'aktarx li tbiddel id-dinamika ġenerali tat-tkabbir jew b'mod partikolari l-impronta tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tas-settur (f'konformita mal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-Istrateġija Diġitali Ewropea għall-Komunikazzjonijiet), b'mod partikolari bħala riżultat tal-introduzzjoni ta' teknoloġiji ġodda, pereżempju biex tinkiseb id-dekarbonizzazzjoni jew id-diġitalizzazzjoni tal-produzzjoni, jew it-tnejn li huma, mingħajr żieda fil-kapaċitajiet, tali għajnuna x'aktarx li ma tqajjem l-ebda tħassib.

3.2.5.3.2 Effetti fuq il-lokalizzazzjoni

125. B'mod partikolari meta l-għajnuna għar-RŻI tkun qrib is-suq, tista' twassal biex xi territorji jibbenefikaw minn kundizzjonijiet aktar favorevoli fir-rigward tal-produzzjoni sussegwenti, partikolarment minħabba spejjeż ta' produzzjoni komparattivament aktar baxxi b'riżultat tal-għajnuna, jew minħabba livelli ogħla ta' attivitajiet ta' RŻI mwettqa permezz tal-għajnuna. Dan jista' jwassal lill-impriżi biex jirrilokaw lejn dawk it-territorji.

126. L-effetti ta' lokalizzazzjoni jistgħu wkoll ikunu rilevanti għall-infrastrutturi ta' riċerka u infrastrutturi ta' teknoloġija. Jekk l-għajnuna tintuża primarjament biex tiġi attirata infrastruttura lejn reġjun partikolari bi ħsara għal oħra, din ma tkunx qed tikkontribwixxi għall-promozzjoni ta' aktar attivitajiet ta' RŻI fl-Unjoni.

127. Fl-analiżi tagħha ta' għajnuna individwali notifikabbli, il-Kummissjoni għalhekk tikkunsidra kull evidenza li l-benefiċjarju tal-għajnuna qies lokalizzazzjonijiet alternattivi.

128. Bl-istess mod, għajnuna li sempliċiment twassal biex tinbidel il-lokalizzazzjoni tal-attivitajiet tar-RŻI fis-suq intern mingħajr ma tibdel in-natura, id-daqs jew il-kamp ta' applikazzjoni tal-proġett ma titqiesx kompatibbli.

3.2.6 L-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna

129. Il-Kummissjoni tivvaluta jekk l-effetti negattivi identifikati fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ tal-miżura ta' għajnuna jegħlbux l-effetti pożittivi tal-għajnuna ppjanata.

3.2.6.1 L-identifikazzjoni tal-effetti pożittivi li għandhom jitqiesu

130. Hemm korrelazzjoni bejn it-tkabbir ekonomiku u l-investiment fir-RŻI. L-attività tar-RŻI iżżid il-produttività u ssaħħaħ l-iżvilupp ekonomiku. Għalhekk, ir-RŻI huwa fattur importanti għall-impriżi tal-Unjoni biex jiġi żgurat żvilupp ekonomiku permezz tal-iżvilupp ta' prodotti, teknoloġiji, servizzi jew proċessi ta' produzzjoni ġodda jew it-tnejn li huma.

131. F’dinja globalizzata, l-investimenti fir-RŻI huma ta’ importanza kbira għall-iżvilupp tas-setturi kollha tal-ekonomija, peress li huma marbuta ħafna mal-produttività u l-kompetittività.

132. Bħala l-ewwel pass tat-test tal-ibbilanċjar, f’dan l-isfond, il-Kummissjoni tivvaluta l-effetti pożittivi tal-għajnuna fuq l-attività ekonomika megħjuna, filwaqt li tqis kif xieraq l-attività tar-RŻI li hija skattata mill-miżura ta’ għajnuna inkwistjoni, jew id-daqs, il-kamp ta’ applikazzjoni jew il-veloċità tal-proġett ta’ RŻI li għandu jissaħħaħ mill-miżura ta’ għajnuna.

133. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista’ tivvaluta wkoll jekk l-għajnuna toħloqx effetti pożittivi usa’ relatati mar-RŻI. Meta tali effetti pożittivi usa’ jirriflettu dawk inkorporati fil-politiki tal-Unjoni, bħall-Komunikazzjonijiet dwar iż-ŻER il-ġdida għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, il-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-Istrateġija Diġitali Ewropea u l-Istrateġija Industrijali l-Ġdida għall-Ewropa, allura l-għajnuna għar-RŻI allinjata ma’ tali politiki tal-Unjoni tista’ titqies li għandha tali effetti pożittivi usa’.

134. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li kemm l-investimenti privati kif ukoll dawk pubbliċi huma meħtieġa biex jappoġġaw u jħaffu l-attivitajiet tar-RŻI f’teknoloġiji kritiċi, li meta jiġu skjerati fis-suq jiffaċilitaw it-trasformazzjoni diġitali tal-industrija tal-Unjoni u t-tranżizzjoni tal-Unjoni għal ekonomija b’livell ta’ emissjonijiet żero/baxx ta’ karbonju, kif ukoll għal waħda ċirkolari u mingħajr tniġġis, fejn il-kapital naturali jkun protett. Il-Kummissjoni tkun favorevoli meta l-attivitajiet ta’ RŻI appoġġati mill-Istati Membri jkunu f’konformita mar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[62], peress li dan tal-aħħar jikkostitwixxi waħda mill-metodoloġiji possibbli biex jiġu identifikati l-attivitajiet ta’ RŻI għal teknoloġiji, prodotti jew soluzzjonijiet oħra għal attivitajiet ekonomiċi ambjentalment sostenibbli.

135. L-Istati Membri li jkunu qed jikkunsidraw li jagħtu għajnuna mill-Istat għar-RŻI jridu jiddefinixxu b’mod preċiż l-objettiv li qed jimmiraw lejh, u b’mod partikolari jispjegaw kif il-miżura biħsiebha tippromwovi r-RŻI. Għal miżuri kofinanzjati mill-Fondi Ewropej Strutturali u ta’ Investiment, l-Istati Membri jistgħu jibbażaw fuq ir-raġunament fil-Programmi Operazzjonali rilevanti.

136. Il-Kummissjoni tifforma opinjoni favorevoli ta’ miżuri tal-għajnuna li jkunu parti integrali minn programm jew minn pjan ta’ azzjoni komprensiv biex jiġu stimulati l-attivitajiet ta’ RŻI jew strateġiji ta’ speċjalizzazzjoni intelliġenti, u jkunu sostnuti b’evalwazzjonijiet rigorużi ta’ miżuri ta’ għajnuna simili fl-imgħoddi li juru l-effettività tagħhom.

137. Fir-rigward ta’ għajnuna mill-Istat li tingħata għal proġetti jew għal attivitajiet li huma ffinanzjati wkoll mill-Unjoni, direttament jew indirettament (jiġifieri mill-Kummissjoni, mill-aġenziji eżekuttivi tagħha, minn impriżi konġunti stabbiliti f’konformità mal-Artikoli 185 u 187 tat-Trattat, jew minn kull korp ta’ implimentazzjoni ieħor fejn il-finanzjament tal-Unjoni ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istati Membri), il-Kummissjoni tqis li jkunu ġew stabbiliti l-effetti pożittivi relatati.

3.2.6.1.1. Kunsiderazzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwali

[62] Ir-Regolament (UE) 2020/852 tat-18 ta’ Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta’ qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088, ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13.

138. Biex juru li l-għajnuna individwali soġġetta għall-obbligu ta' notifika ("għajnuna individwali notifikabbli") tikkontribwixxi biex jiżdied il-livell tal-attivitajiet ta' RŻI, l-Istati Membri jistgħu jużaw l-indikaturi li ġejjin, flimkien ma' elementi kwantitattivi jew kwalitattivi oħra rilevanti:

(a) *żieda fid-daqs tal-proġett*: żieda fl-ispejjeż totali tal-proġett (mingħajr tnaqqis fl-infiq mill-benefiċjarju tal-għajnuna meta mqabbel mas-sitwazzjoni mingħajr għajnuna); żieda fl-għadd ta' nies assenjati għal attivitajiet ta' RŻI;

(b) *żieda fil-kamp ta' applikazzjoni*: żieda fl-għadd ta' riżultati mistennija mill-proġett; żieda fil-livell ta' ambizzjoni tal-proġett evidenzjata minn għadd akbar ta' sħab involuti; żieda fl-attivitajiet transfruntiera tal-attivitajiet ta' RŻI; probabbiltà ogħla ta' avvanzi deċiżivi xjentifiċi jew teknoloġiċi jew riskju ogħla ta' falliment (notevolment b'rabta man-natura fit-tul tal-proġett u l-inċertezza dwar ir-riżultati tiegħu);

(c) *tnaqqis taż-żmien meħtieġ*: ikun meħtieġ inqas żmien biex jitlesta l-proġett meta mqabbel maż-żmien meħtieġ biex jitlesta l-istess proġett mingħajr għajnuna;

(d) *żieda fl-ammont totali minfuq*: żieda fl-infiq totali għar-RŻI mill-benefiċjarju tal-għajnuna, f'termini assoluti jew bħala proporzjon tal-fatturat; bidliet fil-baġit impenjat għall-proġett (mingħajr tnaqqis korrispondenti fil-baġit allokat għal proġetti oħra).

139. Sabiex jiġi konkluż li l-għajnuna tikkontribwixxi għaż-żieda fil-livell tar-RŻI fl-Unjoni, il-Kummissjoni mhux se tqis biss iż-żieda netta fir-RŻI mwettqa mill-impriża, iżda wkoll il-kontribuzzjoni tal-għajnuna għaż-żieda kumplessiva fl-infiq għar-RŻI fis-settur ikkonċernat, għaż-żieda fl-attivitajiet transfruntiera RŻI fl-Unjoni, kif ukoll għat-titjib tas-sitwazzjoni tal-Unjoni fir-rigward tar-RŻI fil-kuntest internazzjonali. Tiġi fformata opinjoni favorevoli fir-rigward ta' miżuri ta' għajnuna, li għalihom tkun maħsuba evalwazzjoni *ex post* tal-effetti pożittivi.

3.2.6.2. L-ibbilanċjar tal-effetti pożittivi kontra l-effetti negattivi tal-għajnuna

140. Finalment, il-Kummissjoni tibbilanċja l-effetti negattivi identifikati tal-miżura ta' għajnuna f'termini ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri (ara t-Taqsima 3.2.1 sa 3.2.5) kontra l-effetti pożittivi tal-għajnuna ppjanata (ara t-Taqsima 3.2.6.1) għall-iżvilupp tal-attivitajiet ekonomiċi u l-ekonomija jew is-soċjetà tal-Unjoni, jew it-tnejn li huma, u tikkonkludi li l-miżura ta' għajnuna tkun kompatibbli mas-suq intern biss meta l-effetti pożittivi jegħlbu lil dawk negattivi.

141. F'każijiet fejn il-miżura ta' għajnuna proposta ma tindirizzax falliment tas-suq identifikat sew b'mod xieraq u proporzjonat, l-effetti ta' distorsjoni negattivi fuq il-kompetizzjoni jkollhom it-tendenza li jegħlbu l-effetti pożittivi tal-miżura u b'hekk il-Kummissjoni x'aktarx tikkonkludi li l-miżura ta' għajnuna proposta hija inkompatibbli.

142. Il-bilanċ kumplessiv ta' ċerti kategoriji ta' skemi ta' għajnuna jista' jiġi soġġett ukoll għal rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* kif deskritt fit-Taqsima 4. F'każijiet bħal dawn il-Kummissjoni tista' tillimita t-tul taż-żmien ta' dawk l-iskemi għal erba' snin jew anqas bil-possibbiltà li tinnotifika mill-ġdid l-estensjoni tagħhom sussegwentement.

4. EVALWAZZJONI

143. Biex ikun żgurat aktar li d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ ikunu limitati, il-Kummissjoni tista' titlob li skemi ta' għajnuna notifikabbli jkunu soġġetti għal limitu ta' żmien u għall-evalwazzjoni msemmija fil-punt 142. L-evalwazzjonijiet jenħtieġ li

b'mod partikolari jitwettqu għal skemi fejn id-distorsjonijiet potenzjali jkunu partikolarment għoljin, jiġifieri skemi fejn ikun hemm riskju ta' restrizzjonijiet sinifikanti fil-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni tagħhom ma tiġix analizzata f'waqtha.

144. Minħabba l-objettivi tagħha u sabiex ma tpoġġix piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri u fuq miżuri ta' għajnuna iżgħar, ir-rekwiżit imsemmi fil-punt 143 japplika biss għal skemi ta' għajnuna b'baġits kbar, li jkollhom karatteristiċi ġodda jew meta jkunu previsti bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regoli. L-evalwazzjoni trid issir minn espert indipendenti mill-awtorità li tagħti l-għajnuna abbażi ta' metodoloġija komuni pprovduta mill-Kummissjoni[63], u trid tkun pubblika. L-Istati Membri jridu jinnotifikaw, flimkien mal-iskema ta' għajnuna rilevanti, abbozz ta' pjan ta' evalwazzjoni, li se jkun parti integrali mill-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-iskema.

145. Fil-każ ta' skemi ta' għajnuna esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament tal-eżenzjoni ta' kategorija esklussivament minħabba li jkollhom baġit kbir, il-Kummissjoni se tivvaluta l-kompatibbiltà tagħhom unikament abbażi tal-pjan ta' evalwazzjoni.

146. L-evalwazzjoni trid tiġi ppreżentata lill-Kummissjoni fil-ħin biex tkun tista' ssir il-valutazzjoni tal-estensjoni possibbli tal-iskema tal-għajnuna u f'kull każ sa meta tispiċċa. Il-kamp ta' applikazzjoni u l-modalitajiet preċiżi ta' kull evalwazzjoni jkunu definiti fid-deċiżjoni ta' approvazzjoni tal-iskema tal-għajnuna. Kull miżura ta' għajnuna b'għan simili, inkluża kull alterazzjoni fl-iskemi tal-għajnuna msemmija fil-punt 145, trid tqis ir-riżultati tal-evalwazzjoni.

5. RAPPORTAR U MONITORAĠĠ

147. Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999[64] u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004[65], l-Istati Membri jridu jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni.

148. L-Istati Membri jridu jżommu reġistri ddettaljati rigward il-miżuri ta' għajnuna kollha. Dawn ir-reġistri jridu jinkludu l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jiġi stabbilit li l-kundizzjonijiet li jirrigwardaw l-ispejjeż eliġibbli u l-intensitajiet massimi tal-għajnuna ġew issodisfati. Dawn ir-reġistri jridu jinżammu għal għaxar snin mid-data tal-għoti tal-għajnuna u meta jintalbu jridu jiġu pprovduti lill-Kummissjoni.

6. APPLIKABBILTÀ

149. Il-Kummissjoni se ssegwi l-prinċipji u l-linji gwida stipulati f'din il-Komunikazzjoni għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna għar-RŻI kollha notifikata li fir-rigward tagħha hija obbligata tieħu deċiżjoni wara [li trid tiddaħħal fi stadju

[63] Ara d-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni separat "Metodoloġija komuni għall-evalwazzjoni tal-għajnuna mill-Istat", SWD(2014) 179 final, 28.5.2014.

[64] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE, ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1.

[65] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jippreskrivi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat KE, ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1.

sussegwenti]. Għajnuna illegali għar-RŻI se tiġi vvalutata f'konformita mar-regoli applikabbli fid-data li fiha ngħatat l-għajnuna.

150. Skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat, il-Kummissjoni qed tipproponi li l-Istati Membri jemendaw, fejn meħtieġ, l-iskemi tal-għajnuna eżistenti tagħhom għar-RŻI biex iġibuhom konformi ma' dan il-qafas sa mhux aktar tard minn [għandha tiddaħħal fi stadju sussegwenti].

151. L-Istati Membri huma mistiedna jagħtu l-approvazzjoni espliċita u bla kundizzjoni tagħhom għall-miżuri xierqa msemmija fil-punt 150 fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni ta' dan il-qafas f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' risposta minn kwalunkwe Stat Membru, il-Kummissjoni se tqis li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaqbilx mal-miżuri proposti.

7. RIEŻAMI

Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrieżamina jew li temenda dan il-qafas f'kull ħin jekk ikun meħtieġ għal raġunijiet marbuta mal-politika tal-kompetizzjoni jew biex tqis politiki tal-Unjoni u impenji internazzjonali oħra jew għal kull raġuni ġġustifikata oħra.